

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Jakub Novotný

OCHRANA DOMÉNOVÝCH JMEN

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Vít Horáček, Ph.D.

Katedra: Katedra obchodního práva

Datum dokončení práce: březen 2014

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval samostatně, všechny použité prameny a literatura byly řádně citovány a práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 12. března 2014

Jakub Novotný

Poděkování

Děkuji JUDr. Vítovi Horáčkovi, Ph.D. za vedení, konzultace a časovou flexibilitu, bez nichž by tato diplomová práce nevznikla.

V Praze dne 12. března 2014

Jakub Novotný

Obsah

Obsah.....	4
Seznam použitých zkratk.....	6
1 Úvod	7
2 Vymezení pojmů.....	8
2.1 Internet.....	8
2.2 IP adresa	8
2.3 Systém doménových jmen (DNS).....	9
3 Doménové jméno	10
3.1 Struktura doménového jména	10
3.2 Typologie domén nejvyššího řádu.....	11
3.2.1 Generické domény nejvyššího řádu	11
3.2.2 Národní domény nejvyššího řádu.....	12
3.2.3 Doména .EU	13
3.2.4 Infrastrukturní domény nejvyššího řádu	14
3.2.5 Nové domény nejvyššího řádu (New Generic top level domains).....	14
4 Autority v oblasti doménových jmen	16
4.1 IANA, NIC	17
4.2 ICANN.....	17
4.2.1 Úloha a základní principy	18
4.2.2 Organizační struktura ICANN	19
4.2.3 Postavení ICANN, nezávislý orgán, či prodloužená ruka vlády USA?	19
4.2.4 Klíčové projekty ICANN	20
4.3 Správci registrů, registrátoři, registrující.....	21
4.4 Rozhodčí orgány.....	22
5 Interakce doménových jmen a práva	23
5.1 Právní povaha doménových jmen v českém právu	23
5.2 Doménové jméno a související právními instituty	26
5.2.1 Doménové jméno a ochranná známka	26
5.2.2 Doménové jméno a nekalá soutěž.....	29
5.2.3 Doménové jméno a název právnické osoby a obchodní firmy	32

5.3	Mezinárodní a Evropská úprava	33
6	Důvody sporů v oblasti doménových jmen	34
7	Srovnání řešení sporů o doménová jména	38
7.1	Řízení před soudy ČR	38
7.2	Arbitrážní řízení	39
7.3	Specifické ADR procedury pro oblast doménových jmen	40
7.3.1	Řešení sporů o generické doménová jména – řízení dle UDRP	41
7.3.2	Řešení sporů o evropská doménová jména - řízení dle ADR.EU	43
7.3.3	ngTLD procedury	45
7.3.4	Specifické ADR procedury - Shrnutí	45
8	Nové domény nejvyššího řádu	46
8.1	Historie	46
8.2	Typologie ngTLD	47
8.3	Registrační proces	47
8.4	Fáze 1 - podání žádostí	48
8.4.1	Způsobilost žadatelů	48
8.4.2	Období pro podání žádostí	49
8.4.3	Kontrola kompletnosti žádostí a zveřejnění žádostí	49
8.4.4	Období pro komentáře	49
8.4.5	Včasného varování poradní komise vlád (GAC)	50
8.5	Fáze 2 - Úvodní evaluace žádostí	50
8.6	Fáze 3 - Rozšířená evaluace žádostí	52
8.7	Fáze 4 - Námitková řízení	52
8.8	Fáze 5 - Spory o řetězce	53
8.9	Fáze 6 - Delegace Domén	53
8.10	Specifické procedury k ochraně práv	55
8.10.1	Legal Rights Objections (LRO)	55
8.10.2	Trademark Clearinghouse (TMCH)	56
8.10.3	Uniform Rapid Suspension System (URS)	56
8.10.4	Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP)	57
8.10.5	Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP)	57

8.11	Shrnutí	58
9	Vývoj pravidel registrace a dopad na ochranu doménových jmen	59
10	Vývoj v oblasti doménových jmen s ohledem na jejich ochranu	60
11	Závěr	61
	Seznam použité literatury	64
	Abstract	69
	Abstrakt	70

Seznam použitých zkratk

ADR	Alternative Dispute Resolution / Alternativní řešení sporů
ADR.EU	Alternativní řešení sporů o domény .EU
ccTLD	Národní doména nejvyšší úrovně (country code Top Level Domain)
CZ.NIC	Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o.
DNS	Domain name system
EURid	European Registry of Internet Domain Names
GAC	Government Advisory Committee / Poradní komise vlád
gTLD	Generická doména nejvyšší úrovně (generic Top Level Domain)
IANA	Internet Assigned Numbers Authority
ICANN	Internet Corporation for Assigned Names and Number/ Organizace pro řízení a správu systému doménových jmen
IDN	Internationalized Domain Name
IP	Adresa internetového protokolu
LRO	Legal Right Objection / Typ Námitkového řízení u ngTLD
ngTLD	Nová generická doména nejvyšší úrovně (generic Top Level Domain)
PDDRP	Post-Delegation Dispute Resolution Procedure
Registrátor	Subjekt který zprostředkovává registraci domény druhého řádu
Registrující	Osoba která provedla registraci domény druhého řádu
Rozhodčí soud	Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární
Správce registru	Subjekt spravující konkrétní doménu nejvyššího řádu
TLD	Doména nejvyšší úrovně (Top Level Domain)
TMCH	Trademark Clearinghouse / Clearingové středisko ochranných známek
UDRP	Uniform dispute resolution procedure /Jednotná pravidla řešení sporů o doménová jména vydaná organizací ICANN
URS	Uniform Rapid Suspension System / Systém urychlené suspenzace domén
WIPO	World Intellectual Property Organization/ Světová organizace duševního vlastnictví

1 Úvod

V průběhu posledních dvou desetiletí se z doménových jmen, pojmu tehdy známému pouze hrstce technologických nadšenců, stal fenomén, bez kterého si své fungování nedokáže představit téměř žádný podnikatel. Doménová jména a s nimi svázané webové prezentace jednotlivých subjektů hrají nezastupitelnou roli při prezentaci a propagaci daného subjektu ve sféře internetu a části některých doménových jmen se dokonce staly universálně používanými obraty. Celkový aktuální počet aktivních registrovaných domén přesahuje hranici 265 milionů¹, což by v přepočtu na počet obyvatel s přístupem na internet znamenalo, že každá osmá osoba je vlastníkem internetové domény, a to hovoříme pouze o doménách druhého řádu, pod kterými se ukrývá násobek dalších domén třetích a vyšších řádů. Díky skutečnosti, že každé doménové jméno je jedinečné, se spolu s nárůstem počtu domén dostavil i druhý efekt, a sice dramatický vzestup hodnoty některých doménových jmen. Současný neoficiální rekord drží doména vacationrentals.com nabízející krátkodobé pronájmy po celém světě. Tuto doménu bylo možné v počátcích internetu možno získat za cenu pohybující se okolo 20 amerických dolarů, zatímco v roce 2007 byla prodána za téměř 37 milionů dolarů, přičemž zajímavostí je, že primárním účelem kupce nebylo danou doménu získat nýbrž zabránit jejímu získání konkurenci. Neexistuje mnoho podobných obchodních příležitostí, při kterých by se roční úročení investice blížilo osmnácti stům procent. I přes tento zjevný nárůst významu doménových jmen však tato oblast není předmětem přímé regulace a hlavní roli při stanovování pravidel hrají nestátní organizace, přičemž většina právních řádů doménovým jménům natož jejich ochraně explicitně pozornost nevěnuje. Právě tento nepoměr mezi významem a mírou úpravy je jedním z předmětů této práce a také důvodem proč se problematice doménových jmen věnuji.

Základním principem světa doménových jmen je vedle unikátnosti, tedy nemožnosti existence dvou či více shodných doménových jmen, také registrační volnost. Ta se zjednodušeně řečeno projevuje v možnosti jakékoliv osoby zaregistrovat si doposud volné doménové jméno. Z toho mimo jiné plyne, že ochrana doposud volných doménových jmen je značně omezená a její techniky souvisí zejména s nastavením registračního procesu. U již zaregistrovaných doménových jmen je ochrana před registrací totožné domény dána automaticky z registrační smlouvy. Pokud nenastane některá z okolností, na základě které je registrace domény zrušena či převedena, zůstává tato doména v užívání osoby, jež si ji zaregistrovala. Z tohoto důvodu se centrálnímu tématu této práce, ochraně doménových jmen, věnuji zejména z negativního úhlu pohledu, a to prostřednictvím analýzy situací, kdy zaregistrované domény chráněny nejsou a subjekt může o zaregistrované doménové jméno přijít, a to včetně rozborů právního základu pro tyto postupy a popisu procesů, které k takové ztrátě vedou.

---

¹ VeriSign, Inc Domain Name Industry Brief [online]. [2014] , c.2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: http://www.verisigninc.com/en_US/innovation/dnib/index.xhtml

Cílem mojí práce je uceleně shrnout problematiku doménových jmen, objasnit postavení doménových jmen z pohledu práva a zhodnotit možnosti ochrany doménových jmen s ohledem na chronologický vývoj pravidel na tuto oblast dopadajících. Za tímto účelem v úvodu práce osvětlím základní pojmy doménového světa a v následujících kapitolách rozeberu dílčí aspekty problematiky doménových jmen. Po představení jednotlivých typů doménových jmen a jejich specifik následuje výčet klíčových autorit, jež sféru doménových jmen ovlivňují, a definice jejich rolí. Významnými kapitolami jsou bezesporu rozbor právní povahy doménového jména a analýza průsečíků doménových jmen s jednotlivými právními instituty, zejména ochrannými známkami, ochranou před nekalou soutěží a názvy právnické osoby a firmy, na základě kterých se jednotlivé subjekty ochrany doménových jmen dovolávají. Výše uvedený příklad rychlého zhodnocení investice je dostatečnou motivací pro jednání často kolidující s právy jiných osob a právě díky tomu jsou rozebrány nejčastější vzorce tohoto jednání – cybersquatting a jiné formy spekulativních registrací.

Speciální pozornost je pak věnována novým generickým doménám nejvyššího řádu. Tato velmi aktuální problematika, jež doposud není příliš zmapována, totiž může mít významný dopad na způsoby ochrany doménových jmen. Díky své povaze dochází k nutnosti rozšíření ochrany i na doposud bezkonfliktní domény nejvyššího řádu a zároveň ke vzniku prostor pro nové typy konfliktů, mezi správci registrů a registrujícími.

V závěru práce se poté prostřednictvím analýzy vývoje pravidel pokusím dovodit, že přestože doménová jména stojí mimo zájem většiny zákonodárců, daří se autoritám regulující fungování doménových jmen posouvat pravidla fungování do fáze, kdy je možnost a četnost zásahů do práv třetích osob v porovnání s minulostí obtížnější, a naopak možnosti dovolání se ochrany jednodušší.

2 Vymezení pojmů

2.1 Internet

Pod pojmem internet rozumíme celosvětový systém navzájem propojených počítačů či počítačových sítí. Počítače takto propojené mohou v reálném čase přistupovat k informacím na jiných počítačích či naopak sloužit jako zdroje informací pro jiné členy sítě. Množina počítačů v síti internet není nijak definována či omezena a libovolný počítač se může prostřednictvím některého z poskytovatelů připojení k internetu svévolně k síti připojit či odpojit. Zajímavou charakteristikou struktury internetu je skutečnost, že neexistuje žádný centrální bod či uzel, jehož dočasná nefunkčnost by paralyzovala celou zbývající síť. Toto je důsledkem původně vojenského určení projektu Arpanet, předchůdce internetu, jehož ambicí bylo zachovat si alespoň částečnou funkcionalitu i v momentech, kdy by došlo ke zničení některých ze serverů.

2.2 IP adresa

Nezbytnou podmínkou k dosažení základní funkcionality internetu, tedy možnosti vzdáleného připojení se k informacím na libovolném počítači v síti, je existence unikátního identifikátoru pro všechny členy sítě. Tomuto účelu slouží tzv. IP (internet protokol) adresa počítače. IP adresou rozumíme sekvenci 4 čísel nabývajících hodnot od 0 do 255 zapsaných za sebou a oddělených tečkou – např. 192.168.1.34.² Principy přidělování IP adres spravuje organizace IANA (Internet assigned numbers authority), jejímž úkolem je mimo jiné alokovat množiny dostupných adres pro jednotlivé regiony či poskytovatele připojení k internetu. Každému zařízení v síti (počítač, mobilní telefon či tiskárna) je tedy přidělena IP adresa a zadání této číselné sekvence je jakousi vstupní branou k danému zařízení odkudkoliv z internetu. V dobách formování internetu se standardem pro IP adresy stal výše popsáný formát IPv4 sestávající ze 4 číslic oddělených tečkou. Dramatický růst počtu zařízení v síti internet přinesl nutnost příprav přechodu na nový standard, jelikož formát IPv4 umožňuje pouze něco málo přes 4 miliardy unikátních adres³, a to pouze teoreticky, prakticky z důvodu shlukování IP adres je číslo ještě nižší. Standard IPv6, na který se postupně přechází, pracuje s 8mi skupinami 4 číslic zapsaných v šestnáctkové soustavě což v důsledku umožní těžko představitelných 2^{128} možných unikátních kombinací. Tato skutečnost ovšem nemá žádný významný dopad na doménová jména popsaná v následující kapitole.

2.3 Systém doménových jmen (DNS)

Používání systému IP adres pro přístup k okolním počítačům v síti je z technického hlediska funkční a elegantní řešení, nicméně pro běžného uživatele není příliš praktické. Průměrný uživatel internetu navštíví za měsíc 89 rozdílných domén⁴ a těžko by byl schopen pamatovat si vzájemně si podobající IP adresy. Z tohoto důvodu byl v 80. letech minulého století představen takzvaný systém doménových jmen znám pod zkratkou DNS, který vhodně doplňuje adresní funkce IP adres o funkce identifikační a propagační⁵. Tato služba umožňuje, aby jednotlivé číselné řetězce, tedy IP adresy, byly provázány s textovými řetězci a uživatel mohl namísto nepraktického zadávání číslic využít pro přístup či vyhledání daného zařízení textový název, který často odpovídá i obsahu, který daný uživatel hledá. Je důležité zmínit, že IP adresy se ve vztahu k doménovým jménům vyskytují ve formě 1:n – tedy že více doménových jmen může být navázáno na stejnou IP adresu, zatímco jedno doménové jméno

---

2 Srov. SMEJKAL, Vladimír. Internet a §§§. Havlíčkův Brod: Tiskárny Havlíčkův Brod a.s., 2001. ISBN 80-247-0058-1. s. 96.

3 Momentálně je aktivních více než 3.5 miliardy domén, přesto z formálního pohledu došlo k vyčerpání kapacity IPv4 již v roce 2011, kdy byl přidělen poslední volný blok adres. Zdroj. DomainTools, Domain Counts & Internet Statistics [online]. c2014 [cit. 2014-03-12].

Dostupný z WWW: <<http://www.whois.sc/internet-statistics/country-ip-counts/>>

4 WESLEY, Daniel, How the World spends time online, [online]. c2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW

<<http://www.creditloan.com/blog/how-the-world-spends-its-time-online/>>

5 srov. PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Praha : Linde Praha a.s., 2000. 210 s. ISBN 80-7201-245-2.

typicky směřuje k jedné IP adrese⁶. Z této konstrukce mimo jiné plyne pro účely této práce klíčová charakteristika doménových jmen, a sice jejich jedinečnost⁷. K propojení doménového jména a IP adresy pak fyzicky slouží servery DNS, které si můžeme představit jako jakési telefonní seznamy IP adres a doménových jmen, ve kterých si počítač uživatele po zadání doménového jména vyhledá faktickou IP adresu, pomocí které se dále připojí k cílové destinaci. Příkladem těchto vztahů jsou doménám seznam.cz či prf.cuni.cz korespondující IP adresy 77.75.72.3 respektive 195.113.8.11.

3 Doménové jméno

3.1 Struktura doménového jména

Konstrukce doménových jmen je vystavěna na hierarchickém principu, což znamená, že každé doménové jméno můžeme rozdělit na několik řetězců různých úrovní od sebe oddělených tečkou, přičemž v závislosti na své pozici v adrese má každý řetězec svou funkci a specifika. Čím blíže je pozice řetězce konci doménovému jménu, tím obecnější je, a naopak a budeme-li doménu vnímat jako zařízení či množinu zařízení spadající do jedné sítě můžeme dovodit, že čím obecnější je část doménové jméno, tím větší množinu zařízení bude reprezentovat. Samotná od konce vnímaná pozice řetězce v doménovém jménu nám determinuje takzvaný řád domény. Pro doménu zpravy.idnes.cz tedy platí, že poslední řetězec [cz] odpovídá doméně prvního, nejvyššího, řádu. Řetězec [idnes] doméně druhého řádu, [zpravy] doméně třetího řádu a tak dále. Nejvýznamnější roli hrají a rovněž i nejšířší úpravě podléhají domény nejvyššího řádu, dále označované jako TLD. Samy o sobě neplní identifikační ani propagační funkce, napomáhají však typové kategorizaci jednotlivých držitelů doménových jmen. TLD se neobejdou bez domény druhého řádu, a teprve v součtu těchto dvou nezbytných částí můžeme hovořit o funkčním doménovém jménu. Až donedávna se možnosti koncových uživatelů zvolit a zaregistrovat si doménové jméno týkala zejména domén druhého a vyšších řádů. Daný subjekt si mohl pouze vybrat jednu z předdefinovaných domén nejvyššího řádu a jí doplnit vlastními řetězci vyšších řádů (za předpokladu že dané jméno není registrováno a neodporuje ani dalším pravidlům). S představením konceptu New gTLD však byla dána koncovým uživatelům možnost registrace i vlastních domén nejvyššího řádu. Pro účely této práce směřuje většina tvrzení k doménám druhého řádu, které jsou hlavním předmětem sporů i ochrany doménových jmen a hlavním nositelem informačních a propagačních funkcí. Pozornost je však věnována i TLD, jelikož jednotlivé typy s sebou nesou specifika, které mají na ochranu doménových jmen nemalý dopad.

---

⁶ Toto tvrzení je pravdivé pro velkou většinu doménových jmen, nicméně globální hráči ve světě internetu jako například společnost google, používají hned několik IP adres pro stejné doménové jméno. Za těmito IP adresami je shodný obsah a pro přístupující počítač je vybrána adresa s nejlepší aktuální dostupností.

⁷ Srov. ČERMÁK, JR., Karel. Spory týkající se doménových jmen v soudní praxi. In JAKL, Ladislav.

Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha : VŠVSMV, 2007, str.91.

3.2 Typologie domén nejvyššího řádu

Domény nejvyššího řádu mají mimo jiné sloužit k rychlé identifikaci typu subjektu. Na základě typu TLD by měl být koncový uživatel při prvním pohledu na doménu získat představu, zdali se jedná internetové stránky akademické instituce, komerční společnosti či web v lokálním jazyce. Tento efekt je možný díky následné kategorizaci domén prvního řádu:

1. Generické domény nejvyššího řádu (Generic top level domains)
2. Národní domény nejvyššího řádu (Country code top level domains)
3. Infrastrukturní domény nejvyššího řádu (infrastructure top-level domains)
4. Nové generické domény nejvyššího řádu (New Generic top level domains)

3.2.1 Generické domény nejvyššího řádu

V současnosti nejrozšířenějším typem domén nejvyššího řádu jsou domény generické. V momentě představení konceptu DNS v roce 1984 šlo o 5 variant indikujících kategorie subjektů, přičemž registrace příslušné domény byla podmíněna příslušností subjektu k dané skupině. Z důvodové zprávy otce doménových jmen, Johna Postela, k zavedení toho typu domén vyplývá⁸, že hlavních důvodem diferenciací byla snaha o decentralizaci administrace spojené s registrací domén mezi jednotlivé skupiny subjektů. Jednalo se o následující domény:

- .GOV = sloužící vládním organizacím (v současnosti sloužící pouze vládě USA)
- .EDU = sdružující instituce v oblasti vzdělávání
- .COM = určená k prezentacím komerčních společností
- .MIL = vyhrazeny pro armádu USA
- .ORG = kategorie pro ostatní subjekty

V následujících letech došlo v souvislosti se zvyšující se popularitou internetu k představení nových TLD, přičemž aktuální počet klasických generických domén se zastavil na čísle 22. Ke schvalování nových TLD docházelo ve vlnách, přičemž rozhodování ohledně výběru konkrétních domén nejvyššího řádu probíhalo pod dohledem hlavní autority oblasti DNS, organizace ICANN, na základě diskuze s odbornou veřejností. V průběhu let došlo rovněž k modifikaci pravidel pro příslušnost jednotlivých subjektů k dané TLD. Některé domény zůstaly nadále vyhrazeny pouze určitým subjektům, zatímco jiné se přeměnily na takzvané volně registrovatelné⁹. Typologie generických doménových se rozrostla také o další

---

8 POSTEL, John; REYNOLD, Joyce. Request for Comments: 920. [online]. c1984 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://tools.ietf.org/html/rfc920>>

9 Domény .GOV či .MIL jsou nadále omezeny jen pro vládní a vojenské účely, zatímco nejčetnější domény .com .org či .net je možné zaregistrovat kýmkoliv. Tyto domény jsou jakousi podkategorií TLD nazývanou Unrestricted gTLD, v překladu volně registrovatelné domény nejvyššího řádu.

podkategorie. Jednalo se o v roce 2002 představené domény sponzorované¹⁰ či o tři roky později uvedené domény geografické¹¹. Nutno podotknout, že nejasná kritéria výběru domén vedoucí ke schválení některých a zamítání jiných byla předmětem časté kritiky a také jedním z důvodů k přistoupení ke konceptu ngTLD. Specifika generických TLD spočívají v úzkém propojení s organizací ICANN, díky kterému bylo možno v průběhu let pružně modifikovat pravidla týkající se jejich registrací a řešení sporů. V důsledku toho je například pro všechny domény tohoto typu obligatorní řízení UDRP či nutnost získání akreditace ICANN pro vykonávání funkce registrátora. Tato specifika jsou dále rozebrána v příslušných kapitolách.

3.2.2 Národní domény nejvyššího řádu

Jak již název napovídá, jedná se o domény sloužící k identifikaci jednotlivých zemí, nezávislých států či autonomních území. Koncepce zavedení ccTLD byla představena ve stejném dokumentu spolu s generickými doménami, přičemž jejichž znění mělo odpovídat dvoupísmennému standardu organizace ISO. K faktickému vzniku došlo jen o několik měsíců později, v roce 1985, kdy byly zavedeny domény Spojených států amerických, Spojeného království a Izraele¹². V průběhu následujících let se počet národních domén, dále označovaných také jako ccTLD, rozrostl na současných 295¹³. V současné době jsou všechna národní doménová jména dvoupísmenná a zároveň jsou všechny dvoupísmenné domény doménami národními, přičemž v souladu s tímto pravidlem je pro nové generické TLD stanovena minimální délka na 3 znaky. Významným milníkem pro popularizaci národních domén, zejména v neanglicky mluvících zemích, bylo představení možnosti užití místních znakových sad¹⁴, například arabštiny, čínštiny či hebrejštiny. Národní domény jsou od generických odlišné zejména v autoritě, jež stanovuje lokální pravidla. Tato autorita, pro Českou republiku zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, sice získala správu národní domény na základě dohody s ICANN, nicméně definování pravidel je od té doby v její kompetenci. Proto je běžné, že se pravidla pro jednotlivé národní domény liší a na rozdíl od generických TLD nemůžeme hovořit o univerzálnosti ochrany práv. V důsledku toho se například v České republice neaplikují pravidla UDRP a pro jiné země je zase běžné, že je registrace omezena pouze na příslušníky daného státu.

---

10 U sponzorovaných domén, v originále Sponsored gTLDs, náleží správa organizacím reprezentujícím určité společnosti či odvětví. Příkladem budiž doména .aero spravovaná Sociétés Internationales de Télécommunications Aéronautiques.

11 V současné době existují pouze dvě domény tohoto typu. Katalánsko reprezentující .cat a .asia, signalizující příslušnost k největšímu kontinentu. Ambicí těchto domén bylo navodit asociaci s geografickou, geopolitickou, etnickou či jazykovou komunitou. Tento typ domén je nově samostatnou kategorií ngTLD a proto je otázkou, zda tyto dvě domény zůstanou i nadále označovány jako podkategorie generických TLD či se budou řadit mezi ostatní ngTLD jako například .berlin.

12 Korespondující domény .us, .uk, .is. Doména Velké Británie je specifická v tom ohledu, že není v souladu s kódem ISO [gb]. Důvodem pro tento nesoulad je fakt, že k zavedení došlo ještě před kompilací ISO listu a v následujících letech se nenašel dostatek odhodlání již jednou zavedenou doménu měnit.

13 Fakticky se jedná o 256 územních celků s tím, že některé země používají dva zápisy, jeden v latině a druhý v místní znakové sadě.

14 V originále internationalized country code top-level domain (IDN ccTLD), tato funkcionalita byla ke dnešnímu dni implementována v 49 zemích.

3.2.3 Doména .EU

Jelikož považují zavedení domény .EU za výrazný milník v oblasti vývoje ochrany doménových jmen, rozeberu tento typ domény ve větším detailu. Doména .EU je specifická hned z několika důvodů. Prvním z důvodů je fakt, že jako jediná z domén řazených mezi ccTLD slouží nadnárodnímu celku, tedy Evropské Unii, přičemž jednotlivé členské státy EU disponují zároveň vlastními ccTLD. Tím je do jisté míry narušen princip unikátnosti ccTLD vzhledem ke geografickému území. Druhým specifikem je existence na poměry doménových jmen velmi konkrétní, normativní úpravy dotýkající se například pozice správce registru, principů registrace, nepřipustných doménových jmen či pravidel pro řešení sporů¹⁵. Rovněž princip dvoufázové registrace, garantující přednostní právo registrace držitelům korespondujících ochranných známek v průběhu tzv. Sunrise periody byl v době vzniku mezi ccTLD unikátní. Impulsem k diferenciaci fází registrace byla snaha předejít zvyšujícímu se počtu spekulativních registrací a omezit tím počet budoucích sporů. Skutečnost, že se tento koncept, poprvé užit při zavedení gTLD .info v roce 2001, osvědčil, prokazuje obligatorní adopce obdobného přístupu i pro domény druhého řádu u ngTLD. Existence specifických pravidel pro řešení sporů je sice pro ccTLD poměrně běžné, ovšem v kombinaci s velmi podrobnou úpravou a skutečností, že autoritou pro řešení sporů byl pověřen orgán jedné konkrétní země¹⁶ namísto orgánu nadnárodního, může být rovněž považováno za jisté specifikum.

3.2.3.1 Historie a prameny právní úpravy

Ambice Evropské Unie zavést doménu .eu byla poprvé vyjádřena v tzv. eEurope iniciativě z roku 2000, jejíž cílem bylo *“urychlit přechod Evropy k ekonomice založené na znalostech a realizovat potenciál nové informační doby pro ekonomický růst, nárůst pracovních míst a přístup občanů k službám a informacím.”*¹⁷ Po zhruba dvouletém období příprav byla tato ambice zhmotněna prostřednictvím Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 733/2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně .EU, které bylo záhy doplněno Nařízením Komise (EC) č. 874/2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu a zásady, jimiž se řídí registrace. Tyto dokumenty nastavily základní rámec domény a pro faktický vznik zbývalo ustanovit autority pro registraci a správu registru. Správcem registru byla Evropskou Komisí jmenována nezisková společnost EURid, která má povahu konsorcia několika národních správců registrů včetně českého CZ.NIC a dalších přidružených specializovaných subjektů. Pod vedením EURidu poté došlo k nastavení pravidel pro registrátory a akreditaci úspěšných žadatelů o funkci registrátora, přičemž ke dnešnímu dni je akreditováno více než 750 registrátorů z celého světa. Finálním krokem pro začátek registrací

15 Srov. Disman, Marek, Právní úprava domény ".eu", Praha : Linde, 2011, 978-80-7201-852-9

16 Tuto roli plní rozhodčí soud při hospodářské komoře české republiky a agrární komoře české republiky

17 EU. The eEurope initiative. [online]. c2000 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://cordis.europa.eu/ist/rn/eeurope.htm>>

bylo schválení konceptu domény .eu a pozice EURidu organizací ICANN a s tím související zavedení domény .eu do kořenové struktury z roku 2005.

Jak již bylo zmíněno, registrace domén .eu byla rozdělena do dvou fází. Počáteční pětiměsíční sunrise period umožňovala přednostní registraci domén korespondujících s označením veřejných subjektů a domén shodných s registrovanými ochrannými či obchodními známkami či jinými právy na označení¹⁸. V souladu s mechanismem kontroly oprávněnosti žadatele definovaným v podrobných pravidlech pro fázi sunrise¹⁹ museli registrující prokázat oprávněnost své žádosti. Následující fáze landrush zpřístupnila registraci i ostatním subjektům, ovšem s podmínkou jisté spojitosti s EU respektive EHP – registrujícími mohou být pouze fyzické a právnické osoby s bydlištěm či sídlem v EHP. Pro předejití sporů bylo dále nastaveno pravidlo vyloučení určitých řetězců z přípustnosti registrace - jednalo se o vyhrazené pojmy související s infrastrukturou domény .eu a pojmy blokové pro klíčové orgány jednotlivých členských zemí. Navíc byla zavedena pravomoc správce registru zablokovat a odebrat takové jména, která byla rozhodnutím soudů některého ze členského státu označena za hanlivá či rasistická.

Od prvních registrací domén .eu v roce 2005 došlo v průběhu let k souvislému nárůstu počtu aktivních registrací a na konci roku 2012 se doména .eu řadila na 12. místo nejpopulárnějších TLD s 3,7 miliony unikátních domén druhého řádu. Zároveň se díky novým mechanismům ochrany doménových jmen podařilo udržet relativně nízký počet sporů v přepočtu na počet registrací a tím výrazně posunout způsoby ochrany doménových jmen. Lze tedy konstatovat, že doména splnila svůj účel definovaný v iniciativě eEurope. Toto potvrzuje i fakt, že nejčastějším důvodem pro registraci jsou obchodní účely (37,8%), což je nejvíce ze všech TLD.

3.2.4 Infrastrukturní domény nejvyššího řádu

Účelem infrastrukturních domén je zabezpečení samotné funkcionality internetu. Tuto roli v současnosti plní výhradně doména .arpa která byla historicky první doménou nejvyššího řádu. Tato doména měla být jako pozůstatek dob minulých nahrazena doménou .int, místo toho jí však byla přiřazena funkcionality zpětného vyhledávání domén spočívající v možnosti určit, které doménové jména odpovídají určité IP adrese a díky tomu došlo k zachování této domény jako stavebního prvku celého internetu. Je pochopitelné, že pro tuto doménu není možnost veřejné registrace.

3.2.5 Nové domény nejvyššího řádu (New Generic top level domains)

Příchod nových domén nejvyššího řádu, dále v textu jako ngTLD, je často označován jako novodobá revoluce v oblasti internetu, která změnila jeho tvář jednou pro vždy. Stěžejní rozdíl spočívá ve změně principu vzniku nových domén nejvyššího řádu a jejich zařazení do kořenové zóny. Až doposud docházelo ke vzniku nové generické TLD na základě rozhodnutí

18 Srov. RABAN, Přemysl, MORAVCOVÁ, Marie. .eu domain name : .eu doména. Praha : C.H.Beck, 2006. 450 s. ISBN 80-7179-525-9

19 EU. „Sunrise rules“. [online]. c2004 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <http://www.eurid.eu/files/sunrise_rules_en.pdf>

ICAAN, které bylo podloženo předchozí diskuzí s veřejností. Záleželo pouze na ICANN, jaké domény vzniknou²⁰ a kdo se stane případným správcem registru a TLD zůstávala pod přímou kontrolou ICANN. Koncept ngTLD dává nově možnost soukromým subjektům ucházet se o správu a de facto i vlastnictví ngTLD dle vlastních preferencí²¹. Důsledkem bude dramatický nárůst nedávného počtu 22 generických domén nejvyššího řádu, čehož důkazem je ke dnešnímu dni již více než 160 delegovaných domén. Důvodů pro zavedení NgTLD bylo hned několik. Iniciátor těchto změn, tedy ICANN, v preambuli registrační příručky NgTLD definuje jako jeden z cílů této změny vytvoření nového prostoru pro registrátory a zároveň vzniku příležitostí pro spotřebitele. Dalším cílem je reagovat rychle se zmenšující počet volných akceptovatelných²² domén - změna srovnávána s přechodem z protokolu IPv4 na IPV6. Dalším často uváděným důvodem je také snaha o posílení propagačních, vyhledávacích a identifikačních možností žadatelů – díky novým doménám se budou mít možnost individualizovat i subjekty, pro které je to dnes z důvodu omezeného počtu domén nemožné. V neposlední řadě je potřeba zmínit i jistou decentralizaci správy domén a s ní spojené administrativy. Tu bude u otevřených domén zajišťovat její správce ve větší míře než u klasických gTLD. Tyto domény jsou v detailu rozebrány v samostatné kapitole a úvod do této problematiky je v této části práce uveden z důvodu systematičnosti a přehlednosti.

---

20 Rozhodování ICANN v tomto ohledu bylo často kritizováno podporovateli domén, které nebyly vybrány k delegaci. Pro ilustraci množství zamítnutých návrhů bylo ze 180 navrhovaných domén v roce 2002 nakonec uvedeno do kořenové zóny pouze 6.

21 Pochopitelně za splnění jistých předpokladů jako neexistence stejnojmenné TLD, nekonfliktnosti požadovaného řetězce atp.

22 V současné době jsou všechny čtyřpísmenné kombinace domény .COM již registrovány

4 Autority v oblasti doménových jmen

Správa a rozvoj oblasti doménových jmen se pojí s celou řadou regulativních, technických, organizačních a koordinačních úloh, jejichž komplexita se s navyšujícím počtem doménových jmen a zainteresovaných subjektů dramaticky zvyšovala. Pro řádné fungování celého systému bylo třeba řešit mimo jiné následující otázky:

- V čí pravomoci je definování přípustných domén nejvyššího řádu, jinými slovy, kdo rozhoduje o zpřístupnění domén nejvyššího řádu?
- Kdo je odpovědný za správu databáze propojující IP adresy s doménovými jmény a jaké jsou jeho povinnosti?
- Kdo bude pověřen fyzickou registrací domén druhého řádu? Má se jednat o jedinou centrální organizaci, či má dojít k hierarchickému uspořádání mezi více orgánů, které se o povinnosti budou dělit?
- Má být určitý orgán aktivně legitimován k řešení sporů z doménových jmen?
- Jak má být nastaven samotný proces registrace, aby poskytoval maximální možnost realizace soukromých subjektů, zároveň však poskytoval rovné možnosti všem?

Jak již bylo zmíněno v úvodu práce, ke vzniku internetu a s ním souvisejících institutů včetně doménových jmen došlo živelně bez existence centrální autority, která by určovala pravidla. Okruh osob zainteresovaných v oblasti doménových jmen byl velmi úzký a potřeba regulovat byla omezená, jelikož mezi nevelkou skupinou subjektů nebylo složité dosáhnout konsensu. Většina nově vznikajících úkolů byla řešena intuitivně bez pevné definice procesů či pravidel a dnes může znít úsměvně, že samotná registrace všech doménových jmen probíhala na základě neformální emailové žádosti na hostmaster@sr-nic.arpa²³.

Obdobně jako u mnoha nově vyvíjených technologií jsou počátky internetu a jeho využití spojeny s vojenskými ambicemi. Proto je pochopitelné, že klíčovou roli sponzora a iniciátora změn hrálo americké ministerstvo obrany a následně pak ministerstvo obchodu. Důkazem této skutečnosti je i fakt, že původní kompetence Úřadu pro přidělování internetových adres (IANA) byly definovány na základě smlouvy mezi Ministerstvem obrany a Information Sciences Institute při University of Southern California a až do vytvoření ICANN jednaly všechny organizace jménem USA. Přesto však byla ponechána poměrně velká svoboda pro další směřování internetu nevládním institucím a většina koncepčních rozhodnutí byla přijímána za účasti široké veřejnosti. Ta byla iniciována takzvanými výzvami ke komentářům²⁴, jejichž prostřednictvím byl nastíněn určitý problém a možnosti řešení s žádostí o názory. S ohledem na téma diplomové práce byla významná zejména výzva 1591 z roku 1994 ohledně systému doménových jmen, který se týká budoucí organizace hierarchie

---

23 PELIKÁNOVÁ, Radka. Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě. Ostrava: Key Publishing, 2012, s. 109. ISBN 978-80-7418-165-8.

24 V originále Requests for Comments, RFC

doménových jmen, definice jednotného registru, definice rolí IANA a dalších registrátorů a v neposlední řadě i proklamaci ohledně případných sporů o práva na označení mezi držiteli doménových jmen. Tímto dokumentem byla postulována dodnes aplikovaná zásada, že registrační autorita nenese za případné porušení práv registrací žádnou odpovědnost, mimo závazku k poskytnutí informační součinnosti. Zároveň je zdůrazněna povinnost žadatele o registraci ujistit se, že jeho žádost neporušuje žádná práva na označení²⁵. Přestože je autor výzvy John Postel považován za vizionáře doménového světa, tvrzení ze zmíněné výzvy “... je extrémně nepravděpodobné, že dojde k vytvoření dalších domén nejvyššího řádu mimo EDU, COM, NET, ORG, GOV, MIL a INT” potvrzuje, že ani osoba z nejpovolanějších nedokázala předpovědět další rozmach v oblasti doménových jmen.

4.1 IANA, NIC

Internet Assigned Numbers Authority, v překladu Autorita pro přidělování čísel na internetu, byla prvním koordinátorem v oblasti distribuce IP adres a jejich provázání s doménovými jmény. Kromě primární funkce přidělování IP adres vykonávala rovněž správu kořenových zón DNS a další související aktivity. Po dlouhou dobu od založení v roce 1972 až do svého přechodu pod hlavičku ICANN v roce 1998, stál v jejím čele John Postel, mimo jiné hlavní autor výše zmíněných výzev ke komentářům. V roce 1998, jako výsledek snah o privatizaci DNS, přešla IANA pod nově vzniklý orgán ICANN a v této podobě plní své funkce do dnešního dne.

Druhou významnou institucí v tomto kontextu bylo Network Information Center (NIC), v překladu Středisko informační sítě, jehož hlavním úkolem bylo distribuovat čísla přidělená IANA mezi ostatní uživatele sítě. NIC se postupem času přeměnila na InterNIC, aby se posléze v roce 1998 dostala obdobně jako IANA pod kontrolu ICANN.

4.2 ICANN

ICANN, Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, ve volném překladu internetové sdružení pro přidělená jména a čísla, je dnes bezesporu klíčovým orgánem v oblasti doménových jmen. Hraje hlavní roli v koncepčním rozvoji sféry doménových jmen, a dále plní související funkce koordinační a organizační. Jejím vzniku předcházela iniciativa vlády USA o reorganizaci správy internetu z roku 1997, při které mělo dojít k částečné “privatizaci” správy internetu a DNS za účelem podpory rozvoje soutěže a usnadnění globálního zapojení do internetové správy²⁶. Návrh budoucích změn byl posléze vyjádřen v dokumentu Americké Národní telekomunikační informační správy, takzvaném návrhu na

---

25 „...Names and Trademarks In case of a dispute between domain name registrants as to the rights to a particular name, the registration authority shall have no role or responsibility other than to provide the contact information to both parties. The registration of a domain name does not have any Trademark status. It is up to the requestor to be sure he is not violating anyone else's Trademark. “

POSTEL, John. Request for Comments: 1591. [online]. c1994 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ietf.org/rfc/rfc1591.txt>>

26 PELIKÁNOVÁ, Radka. Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě. Ostrava: Key Publishing, 2012, s 114. ISBN 978-80-7418-165-8.

zlepšení technické správy internetových jmen a adres²⁷. Jedním z bodů zmíněného návrhu bylo vytvoření nové soukromoprávní neziskové korporace, jejíž interní organizace a personální složení by umožňovala zapojení širší světové internetové veřejnosti. Po zvážení připomínek a komentářů veřejnosti byl vydán stejným orgánem finální dokument tzv. *White Paper*, v plném znění Prohlášení o politice v oblasti řízení internetových jmen a adres²⁸, v jehož světle došlo dne 30. 9. 1998 k založení ICANN.

4.2.1 Úloha a základní principy

Cíle a stěžejní principy ICANN sám definuje ve svých stanovách, tzv. Bylaws. Ve volném překladu je posláním ICANN koordinace systému jedinečných identifikátorů v prostředí globálního internetu s důrazem na zajištění stability a bezpečnosti daného systému. 3 hlavní aktivity ICANN jsou definovány následovně²⁹:

1. Koordinace přidělování a přiřazování tří sad jednoznačných identifikačních internetových kódů – a sice a) Doménových jmen, b) IP adres, c) Čísel portů a parametrů jednotlivých protokolů
2. Koordinace činností a rozvoj v oblasti kořenového serveru systému DNS
3. Koordinace tvorby nových pravidel souvisejících s činností ICANN

Při koordinaci regulatorních aktivit, jež jsou pro účely této práce nejzajímavější, dále ICANN definuje 3 klíčové principy: **Bottom-up přístup** – dle kterého je podporována široká účast veřejnosti při definování agendy ICANN zejména prostřednictvím činnosti různých podpůrných organizací, **Konsenzuální rozhodování** – dle kterého je při prosazování nových pravidel akcentována snaha umožnit vyjádřit názory téměř komukoli a posléze najít nejschůdnější řešení pro všechny a **Model plurality zájmových stran** – při kterém jsou veřejný sektor, soukromý sektor i techničtí odborníci postaveni na stejnou úroveň, co se síly hlasu týče. Na tvorbě pravidel se tak podílejí diverzifikované skupiny s často protichůdnými zájmy od registrátorů a poskytovatelů internetových služeb (ISP), přes skupiny zabývající se ochranou duševního vlastnictví³⁰, skupiny sledující své obchodní a podnikatelské zájmy, až po neziskový sektor, zástupci více než 100 vlád a konečně i jednotliví uživatelé internetu.

---

27 National Telecommunication and Information Administration (NTIA). Improvement of Technical Management of Internet Names and Addresses; Proposed Rule. [online]. February 20, 1998 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ntia.doc.gov/federal-register-notice/1998/improvement-technical-management-internet-names-and-addresses-proposed->>

28 National Telecommunication and Information Administration (NTIA). Statement of Policy on the Management of Internet Names and Addresses. . [online]. June 05, 1998 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ntia.doc.gov/federal-register-notice/1998/statement-policy-management-internet-names-and-addresses>>

29 ICANN. Bylaws for internet corporation for assigned names and numbers; Article I: Mission and core values, Section 1. [online]. c1999 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW < <http://www.icann.org/en/about/governance/bylaws#I> >

30 Např.. Telec, I. – Tůma, P.: Přehled práva duševního vlastnictví. Česká právní ochrana. Brno: Jan Šabata-Doplňek 2006, [ISBN 80-7239-198-4]

Právě tato pluralita je dle mého názoru jedním z klíčů k nalezení rovnováhy mezi ochranou doménových jmen a zachování pružnosti a neformálnosti internetu.

4.2.2 Organizační struktura ICANN

Jak již bylo zmíněno, ICANN je neziskovou organizací se sídlem v Kalifornii, USA, podléhající kalifornskému právu. V čele této korporace stojí 21 členné představenstvo, jehož předseda, v současnosti Fadi Chehadé, zastupuje ICANN navenek. Globální charakter ICANNu se projevuje zejména ve velkém množství poradních orgánů, které lze rozdělit do 3 skupin:

1. Podpůrné organizace – mezi které se řadí Organizace pro podporu generických jmen, Organizace pro podporu národních kódů a Organizace pro podporu adres³¹.
2. Interní výbory představenstva – účetní výbor, výbor pro řízení, výkonný výbor, finanční výbor, IANA výbor, výbor pro nový gTLD, výbor pro zapojení veřejnosti, výbor pro rizika a výbor pro strukturální zlepšení³².
3. Externí poradní výbory – vládní poradní výbor, poradní výbor uživatelů, poradní výbor pro kořenový server, poradní výbor pro bezpečnost a stabilitu či skupina pro technické spojení.³³

Poradní orgány ve větší či menší míře reprezentují zájmy koncových uživatelů internetu, jednotlivých zájmových skupin i jednotlivých zemí, které v souladu s principem konsenzuálního rozhodování mají zaručit objektivitu a koncepčnost při prosazování nových pravidel.

4.2.3 Postavení ICANN, nezávislý orgán, či prodloužená ruka vlády USA?

Přestože se ICANN profiluje jako soukromoprávní globální nezisková organizace, reprezentující celosvětovou internetovou veřejnost, nelze přehlížet fakt, že jako společnost podléhá zákonům jediného státu (federální zákony USA, právní řád Kalifornie). Dalším faktem narušujícím globální status je smluvní vztah ICANNu s ministerstvy USA, ve kterém jsou Spojené státy americké v pozici objednavatele služeb ICANN. Důkazem této konstrukce je několik smluv – například smlouva o výkonu funkce IANA, dohoda o výzkumu či Prohlášení o závazcích³⁴. Při aplikaci známého pořekadla „náš zákazník, náš pán“, se ozývají hlasy o nepodloženě zvýhodněné pozici USA. Legitimita ICANN je zpochybňována i v souvislosti s poplatky za registraci jednotlivých doménových jmen, kdy část zaplacené

---

31 The Generic Names Supporting Organization (GNSO), The Country Code Names Supporting Organisation (ccNSO), The Address Supporting Organization (ASO)

32 Audit Committee, Board Governance Committee, Compensation Committee, Executive Committee, Finance Committee, New gTLD Program Committee, Risk Committee, Structural Improvements Committee

33 The Governmental Advisory Committee (GAC), The At-Large Advisory Committee (ALAC), The Root Server System Advisory Committee (RSSAC), The Security and Stability Advisory Committee (SSAC), Technical Liaison Group (TLG)

34 ICANN/U.S. Government Contract for the IANA Function, Cooperative Research and Development Agreement (CRADA) with the United States Government, The Affirmation of Commitments

sumy směřuje do pokladny ICANN. Jistě, plnění úkolů koordinátora s sebou pojí jisté náklady, ale proč mají putovat právě do pokladny ICANN? V tomto ohledu se k pozici ICANN vyjadřuje i WIPO ve svém průzkumu ohledně práv duševního vlastnictví v síti internetu, kde konstatuje³⁵, že schopnost ICANN adresovat jednotlivé výzvy bude zpochybňována, pokud nedojde k širšímu zapojení národních a nadnárodních autorit. Kritika současného nastavení výrazně zesílila v souvislosti s aférou NSA, při které vyšlo najevo, že americké orgány mají přístup k citlivým informacím celého internetu. Internet byl dokonce označen za jakousi novodobou americkou kolonii³⁶. Závažnosti celé situace si je vědomo i vedení ICANN, jehož předseda se vyjádřil ve smyslu plánu oproštění se od vlivu vlády USA, či minimálně zřízení právních osob i v jiných státech a v důsledku toho spadat i pod jiné jurisdikce a současně i modifikovat znění prohlášení o závazcích.³⁷ Je pravděpodobné, že v brzké době dojde k dalšímu přeskupení formátu ICANN, zůstává však otázkou zda současnou roli USA nahradí Organizace spojených národů (jak navrhuje například Brazílská prezidentka Dilma Rousseff), mezinárodní telekomunikační unie³⁸, jiný mezinárodní orgán či se nad dohledem bude podílet více nezávislých států.

4.2.4 Klíčové projekty ICANN

Přestože je pozice a legitimita ICANN diskutabilní, nelze opominout fakt, že během více než 15 let svého působení výrazně přispěl k rozvoji oblasti doménových jmen a výsledky jeho aktivit mají pozitivní dopad na bezpečnost, přístupnost a stabilitu systému doménových jmen i internetu. Mezi hlavní úspěchy ICANN se řadí:

- Celkové zlepšení fungování hospodářské soutěže v oblasti registrace doménových jmen – zejména díky pluralitě registrátorů došlo ke snížení nákladů registrace na jednu pětinu³⁹.
- Ve spolupráci se světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO) pak představení konceptu Jednotných zásad pro řešení sporů o doménová jména (UDRP)⁴⁰, které jsou podrobně rozebrána v následujících kapitolách.

---

35 „While ICANN’s functions and authority are primarily of a technical nature, the organization’s performance of these functions sometimes raises public policy issues, including a number relating to intellectual property. As ICANN is a private sector organization subject to the laws of one particular country, the question has been raised whether it can legitimately address those public policy issues without the additional involvement of public authorities, including intergovernmental organizations. Recently, ICANN has undergone a reform process in an attempt to address, inter alia, this question. It seems unlikely, however, that the results of the ICANN reform will succeed in resolving this question satisfactorily and definitely.” WIPO. Intellectual property on the internet: a survey of issues., Art 205 [online]. December 2002 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/export/sites/www/copyright/en/ecommerce/pdf/survey.pdf> >

36 GHOSH, Shona. The internet is a "US colony". [online]. 25 Oct 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.pcpro.co.uk/news/security/384973/the-internet-is-a-us-colony> >

37 MURPHY, Kevin. Domainicite. US raises ITU bogeyman as Chehade pushes for exit.[online]. October 22, 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://domainincite.com/14795-us-raises-itu-bogeyman-as-chehade-pushes-for-exit>>

38 ALVES, Segrio, Berkeley technology law journal. Internet Governance in the Age of Surveillance. [online]. October 21, 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://btj.org/2013/10/21/internet-governance-in-the-age-of-surveillance/>>

39 Roční registrace domény .CZ v roce 1997 stála cca 2400Kč, v dnešní době se cena roční registrace pohybuje okolo 150 Kč

- Umožnění registrace tzv. internacionalizovaných doménových jmen (IDN)⁴¹, díky kterým jsou v řetězci doménového jména přípustné i jiné znaky než latinka.
- Inkorporace systému DNSSEC⁴² jenž zabraňuje podvodům s falešnými propojeními Doménové jméno-IP adresa a je účinnou zbraní proti kyberzločinu a výrazně tak zvyšuje bezpečnost doménových jmen.
- V neposlední řadě rovněž představení konceptu new gTLD⁴³, ještě více otevírající prostor doménových jmen veřejnosti a posouvající možnosti uživatelů internetu o další krok dále.

4.3 Správci registrů, registrátoři, registrující

V důsledku decentralizace správy doménových jmen již koncový zákazník při faktické registraci své nové domény nepřijde s ICANN do přímého styku. Vzhledem k narůstajícím technickým a operativním nárokům souvisejících se stále se zvyšujícím počtem registrovaných domén a v souladu s ambicemi doménových autorit o posílení hospodářské soutěže v oblasti doménových jmen došlo k vytvoření hierarchické struktury správců registrů, registrátorů a jejich sub-registrátorů. Správce registru je klíčová osoba pro každou jednotlivou doménu nejvyššího řádu (ať již ccTLD, gTLD, či new gTLD), jehož primárním úkolem je udržovat aktualizovaný seznam domén druhého řádu a harmonizovat činnost registrátorů. Z logiky věci plyne, že počet správců registrů není větší než počet rozdílných domén nejvyššího řádu, tedy že každá TLD má právě jednoho správce⁴⁴. Správce sám o sobě neprovádí registrace, pouze poskytuje součinnost registrátorům a v případě národních domén také rozhoduje o případných modifikacích pravidel registrací. Autorita Správce registru je odvozena od tzv. registrové dohody uzavřené mezi správcem a ICANN. Správcem registru domény .CZ bylo v roce 1998 pověřeno zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o., jehož pozici potvrdila rovněž vláda České republiky prostřednictvím Memoranda uzavřeného mezi Ministerstvem informatiky České republiky a sdružením CZ.NIC.

O úroveň níže v hierarchickém uspořádání poté stojí registrátoři. Ti jsou ve smluvním vztahu se správci registrů⁴⁵ a spolu s dalšími službami poskytují koncovému uživateli registraci a správu konkrétní domény druhého řádu. Počet registrátorů není omezen a kupříkladu doména .CZ v současné době eviduje 44 registrátorů. Každého registrátora může zastupovat neomezené množství zprostředkovatelů, za něž ovšem nese odpovědnost registrátor.

---

40 O UDRP více v samostatné kapitole

41 V originále Internationalized Domain Names (IDNs)

42 V originále Domain Name System Security Extensions (DNSSEC)

43 The new generic top-level domains (new gTLD), kterým je dedikována kapitola 8 této práce

44 ICANN. Registry listings. [online]. c2014., [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <[Shttp://www.icann.org/en/resources/registries/listing](http://www.icann.org/en/resources/registries/listing)>

45 CZ.NIC. Smluvní podmínky pro vztah správce rejstříku CZ.NIC a registrátorů domény .CZ. [online]. 1.1.2012, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW < viz http://www.nic.cz/files/nic/doc/Obchodni_podminky_20120101.pdf>

Registrujícím je potom koncový uživatel domény, který je ve smluvním vztahu s registrátorem.

Ačkoliv registrátoři ani registrující nejsou v přímém vztahu s ICANN⁴⁶, ICANN si zachovává jistou míru kontroly pomocí smluvních vztahů se správci registrů, v nichž jsou definovány i náležitosti vztahu správce – registrátor⁴⁷. Pomocí tohoto mechanismu je například zajištěna povinnost podvolení se pravidlům UDRP.

4.4 Rozhodčí orgány

Vedle orgánů zaměřujících se na konceptuální tvorbu pravidel, registrační proces a správu doménové sféry, hrají významnou roli rovněž subjekty, které jsou povolány k řešení případných sporů z registrací a užívání domén vyplývajících. Základem pro definici příslušnosti daných orgánů jsou pravidla UDRP, v případě domény .EU pak pravidla ADR .EU. Jak již bylo zmíněno, součástí každé registrace generické domény druhého řádu⁴⁸ je souhlas s podvolením se rozhodování případného sporu u orgánů definovaných ICANN, tedy jakási obdoba rozhodčí doložky. V současné době je rozhodování UDRP sporů v kompetenci 5 organizací. Tuto pětičku tvoří Rozhodčí a mediační centrum při WIPO v Ženevě, Národní fórum pro arbitráže v USA, Asijské centrum pro řešení sporů z doménových jmen, Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky a od ledna 2014 také Arabské centrum pro řešení sporů z doménových jmen⁴⁹. V případě rozhodování sporů o domény .EU dle pravidel ADR je pak příslušný jediný orgán, a to Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Činnosti těchto orgánů a pravidlům upravujících tato řízení je věnována samostatná kapitola.

---

46 Toto tvrzení platí pro registry národních domén. Pro vykonávání role registrátora generických domén je třeba akreditace ICANN

47 Předloha smlouvy pro vztah správce a registrátora je například součástí dohody mezi ICANN a společností VeriSign, INC o výkonu správy rejsřiku TLD .COM, Zdroj ICANN, Registry Agreement. [online]. October 21, 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupná z WWW <<http://www.icann.org/en/about/agreements/registries/verisign/registry-agmt-amendment-5-05jul12-en.htm>>

48 Stejný princip platí i pro mnoho národních domén druhého řádu a pro ngTLD s možností registrace domén druhého řádu veřejností

49 The WIPO Arbitration and Mediation Center, National Arbitration Forum, Asian Domain Name Dispute Resolution Centre, Arab Center for Domain Name Dispute Resolution

5 Interakce doménových jmen a práva

Při zkoumání vztahu doménových jmen a práva je třeba vzít v potaz několik hledisek, přičemž pro účely této práce se zaměříme na hledání odpovědí pro následující tři skupiny otázek:

1. Jaká je samotná právní povaha doménového jména, tedy co je vlastně doménové jméno z pohledu českého práva.
2. Jakých právních institutů se doménové jména, respektive úkony s doménovými jmény související, dotýkají, s jakými instituty mohou kolidovat a jaké případné následky tyto kolize mohou vyvolat.
3. Jaké další prameny, mimo vnitrostátní českou úpravu, na oblast doménových jmen dopadají.

5.1 Právní povaha doménových jmen v českém právu

Český právní řád v současné době pojem doménových jmen explicitně nedefinuje, ani nezmiňuje⁵⁰. Obdobná situace panuje i ve většině ostatních zemí – jednotlivé národní řády tento pojem přímo neupravují a aplikují související právní instituty. Jako spíše výjimku lze uvést právní řády USA⁵¹, případně pak Slovenské republiky⁵².

Přestože částečné odpovědi ohledně právní povahy můžeme dohledat v judikatuře obecných soudů České republiky, případně pak v právní teorii, nepanuje na právní povahu doménového jména mezi odbornou veřejností jednotný názor a v průběhu let se vyprofilovalo hned několik názorových větví. Částečně ustálené názorové proudy navíc poznamenalo nové pojetí věci z přijatého občanského zákoníku. Mezi názorové proudy s nejpočetnější řadou zastánců patří následující:

1. doménové jméno je relativní majetkové právo registrujícího vůči registrátorovi
2. doménové jméno je jinou majetkovou hodnotou a nehmotným statkem
3. doménové jméno je věcí způsobilou být předmětem vlastnictví

Pro posuzování právního charakteru doménových jmen jsou dle mého názoru významné odpovědi na dvě otázky a sice, jaké byly důvody pro samotné zavedení tohoto institutu a jakým způsobem dochází k nabývání či vzniku jednotlivých doménových jmen. Z úvodních

---

50 Výjimkou v tomto ohledu byl zákon č. 480/2004 Sb. O některých službách informační společnosti, jež pojem doménového jména zmiňoval v souvislosti definicí obchodního sdělení. Dle §2 písm. f) doménové jméno nebylo považováno za obchodní sdělení. Novela zákona z roku 2011 nicméně tento pojem vynechala.

51 ACPA - Anticybersquatting Consumer Protection Act

52 Zákon č. 22/2004 Sb. o elektronickom obchode, dle kterého se podle § 2 písm. d) bodu 1. pod pojmem doménového jména rozumí „symbolická adresa v elektronickej komunikačnej sieti“.

kapitol této práce plyne, že doménové jméno vzniklo jako jakási alternativa k často si podobajícím IP adresám. Doménové jméno bylo tedy pouhou, pro uživatele internetu lépe zapamatovatelnou, alternativou IP adresy. IP adresa je potom odkazem na konkrétní počítač v síti internetu, k jehož obsahu prostřednictvím tohoto odkazu přistupujeme. I když je zřejmé, že doménová jména začala postupem času plnit i další role, jsem toho názoru, že ve své podstatě jsou doménová jména stále právě těmito odkazy, adresami či označeními konkrétních počítačů či dokumentů v síti. K obdobnému názoru dospěl i nejvyšší soud ČR v pravděpodobně nejrelevantnějším rozhodnutí k posouzení právní povahy doménového jména, dle kterého *“...Jde v podstatě jen o slovní či jinak přijatelné vyjádření kódové technické identifikace počítače, případně skupiny počítačů v síti.”*⁵³. Ve stejném duchu charakterizoval doménové jména i Prof. JUDr. Ivo Telec, CSc., ve své reakci na výtky ohledně opomenutí explicitní úpravy doménových jmen při rekonstrukci občanského zákoníku *“...Doménová jména jsou v podstatě jen zjednodušenými překlady složitých číselných internetových adres – jedinečných věcných identifikátorů – počítačů (serverů) v síti elektronických komunikací, které jsou navenek vyjádřeny „uživatelsky přívětivými“ znaky, zejména písmeny a z nich utvořenými slovy.”*⁵⁴.

Druhou otázkou k posouzení je způsob vzniku či nabytí konkrétního doménového jména, v tomto kontextu domény druhého řádu. Z příslušných kapitol pojednávajících o vlastnostech a registracích doménových jmen plyne, že ke vzniku doménového jména dochází na základě dohody mezi registrujícím a registrátorem⁵⁵. Jelikož jak osoba registrující, tak i registrátor jsou soukromoprávními subjekty, spadá tato problematika zjevně do oblasti soukromého

---

53“...Vzhledem k soukromoprávní povaze smluvně získaného práva k doménovému jménu (v právním řádu nijak neupravenému), právní teorie jednotně odmítla názor, že právo k doméně je právem vlastnickým, neboť nejde o věc v právním smyslu, jde v podstatě jen o slovní či jinak přijatelné vyjádření kódové technické identifikace počítače, příp. skupiny počítačů v síti. Shodně se smluvními podmínkami, jež přihlašovatel doménového jména ve smluvním vztahu k registrátorovi akceptuje, lze uvažovat o držiteli domény a jejího označení doménového jména. Neobstojí proto obrana argumentující nedotknutelností vlastnického práva. Dovolací soud k tomu navíc dodává, že pojmu držitel doménového jména se používá i např. v Nařízení Komise (ES) č. 874/2004 ze dne 28. 4. 2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně.eu a zásady, jimiž se řídí registrace, dále např. v Pravidlech registrace doménových jmen v ccTLD .cz.”

54 TELEC, Ivo. Občanský zákoník ve společnosti sítí, Právní rozhledy, 12/2012, Dostupný také z WWW:<<http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/media/obcansky-zakonik-ve-spolecnosti-siti/>>

55 V této souvislosti se nabízí úvaha, zda k samotnému vzniku domény druhého řádu nedochází nikoli v moment konkrétní registrace, nýbrž v okamžiku první možnosti registrace. Při aplikaci tohoto přístupu například na okruh TLD .EU, by došlo ke vzniku všech možných domén druhého řádu ke dni zahájení registračního období, tedy 7.11.2005. Od tohoto momentu bylo možné jednotlivé domény na základě smluvního vztahu registrovat, byla stanovena cena i jiné náležitosti registrace každé jednotlivé nezaregistrované domény.

práva. Pokud se podíváme na konkrétní smluvní podmínky jednotlivých registrátorů, zjistíme, že tato dohoda má podobu smlouvy o poskytování služeb uzavřených mezi registrátorem a fyzickými/právníckými osobami jako objednatel (registrujícím)⁵⁶. V tomto smyslu lze tedy doménové jméno považovat za relativní majetkové právo, konkrétně za pohledávku registrujícího vůči registrátorovi, přičemž registrátorovo plnění spočívá zejména v závazku udržovat v DNS databázi odkaz na zařízení dle výběru registrujícího. Toto chápání je v souladu i s v praxi ověřeným nakládáním s doménovými jmény. Obdobně jako u jiných typů pohledávek je domény možno převádět, zastavit⁵⁷ či ocenit, přičemž v těchto případech nenakládáme se samotným záznamem v příslušné databázi ale s pohledávkou, která spočívá v plnění registrátora.

Přestože občanský zákoník nově umožňuje chápání doménového jména jako věci, konkrétně věc movité a nehmotné dle § 498 odst. 2, respektive § 496 odst. 1, nejsem toho názoru, že by v této souvislosti byla doménovým jménům přiznána povaha předmětu absolutních věcných práv. Neztotožňuji se tedy s výkladem některých autorů, kteří dovozují, že registrací doménového jména dojde k nabytí vlastnictví doménového jména⁵⁸. Tento názor je v souladu s již citovaným názorem Prof. JUDr. Iva Telce, CSc., „*Ve světě neexistuje právně politické dorozumění o tom, že by snad některé druhy zevnějších označení či adres, a to zrovna internetové adresy, měly být absolutně právně chráněny prostřednictvím přiznání absolutních majetkových soukromých práv. Neznám stát, který by tak stanovil. Ani právo EU upravující doménová jména v doméně nejvyšší úrovně „.eu“ k nim nepřiznává absolutní majetková práva.*”⁵⁹

Argumentem dle mého názoru podporujícím toto tvrzení je rovněž skutečnost, že registrace doménového jména je prováděna na časově omezenou dobu, přičemž pod většinou domén nejvyššího řádu tato doba tvoří 10 let.

Na základě shora uvedeného se tedy přikláním k první názorové skupině a jsem toho přesvědčení, že doménové jméno má povahu relativního majetkového práva registrujícího vůči registrátorovi. V této souvislosti ovšem bude zajímavé sledovat, jakým způsobem k povaze doménových jmen ve světle nového občanského zákoníku přistoupí soudy. Pokud

---

⁵⁶ Viz již citované VOP Subreg.cz

⁵⁷ CZ.NIC, Často kladené otázky, Je možné doménové jméno zastavit?. [online]. c2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.nic.cz/page/383/#faq25>>

⁵⁸ Srov. LAVRUSHIN, Konstantin. Doménové jméno ve světle NOZ. Rekodifikace a Praxe 5/2013

⁵⁹ TELEEC, Ivo. Občanský zákoník ve společnosti sítí, Právní rozhledy, 12/2012, Dostupný také z WWW:<<http://obcanskyzakonik.justice.cz/infocentrum/media/obcansky-zakonik-ve-spolecnosti-siti/>>

by totiž dospěly k přijetí názoru, že jsou doménová jména předměty absolutních práv, došlo by k aplikaci ustanovení třetí části občanského a s tím spojených účinků.

5.2 Doménové jméno a související právními instituty

S ohledem na stále rostoucí množství osob, zejména podnikatelů, užívajících internet pro prezentaci jimi nabízených služeb a zboží a současně množství osob, zejména spotřebitelů, které internet pro vyhledání takových služeb a zboží využívá, může docházet ke kolizi doménových jmen s jinými právními instituty a právy třetích osob. Jedná se zejména o úpravu názvu právnické osoby, obchodní firmy podnikatele, ochranných známek a nekalé soutěže⁶⁰.

5.2.1 Doménové jméno a ochranná známka

Pravděpodobně nejčastějším institutem, který koliduje s doménovými jmény, jsou ochranné známky obsahující slovní prvek⁶¹. Institut ochranné známky je upraven zákonem č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázáná⁶² a v rámci unijního práva též nařízením Rady (ES) č. 207/2009, o ochranné známce Společenství. Ochrana ochranných známek je postavena zejména na zápisu ochranné známky do rejstříku ochranných známek vedeného Úřadem pro ochranu průmyslového vlastnictví⁶³, případně Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví v Ženevě a Úřadu pro harmonizaci vnitřního trhu v Alicante. K vymahatelnosti práv z ochranných známek pak slouží ustanovení zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a úprava nekalé soutěže a ochrany proti nekalé soutěži obsažená v ustanoveních § 2976 až § 2990 občanského zákoníku.

Co se týče rozdílů mezi instituty ochranných známek a doménových jmen, lze zmínit zejména teritoriální charakter ochranné známky, která je chráněná pouze ve státě své registrace (s výjimkou shora uvedené mezinárodní ochranné známky a komunitární ochranné známky). Užití doménových jmen není naopak díky globálnímu charakteru internetu teritoriálně omezeno. Rozdílné je i samotné pojetí těchto dvou institutů. Zatímco ochranná známka je předmětem vlastnického práva, na základě závěrů předchozí kapitoly je toto u doménových jmen minimálně sporné. Další odlišností je fakt, že užívání ochranné známky je možné pouze ve vztahu k výrobkům nebo službám, pro které je zaregistrována (zásada speciality), zatímco u registrace domény není její vztah k výrobkům a službám podmínkou. Se zásadou speciality

⁶⁰ Dále je možné uvažovat např. o konfliktu s ochranou osobnosti, pseudonymem či autorským dílem.

⁶¹ Ve smyslu ust. § 1 zákona o ochranných známkách je možný konflikt s ochrannou známkou slovní (sestavující z písmen, číslic či jejich kombinace) nebo ochrannou známkou kombinovanou (zahrnující jak slovní tak i grafické prvky).

⁶² Z nejvýznamnějších lze uvést Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví, Madridskou dohodu o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek a Protokol k této dohodě a Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS).

⁶³ Totožná ochrana se na území České republiky ve smyslu ustanovení § 2 písm. d) zákona o ochranných známkách poskytuje i bez registrace tzv. všeobecně známým známkám.

souvisí také skutečnost, že může existovat více obdobných ochranných známek, přičemž každá z nich se vztahuje na rozdílné výrobky a/nebo služby. Doména druhé úrovně však při totožné TLD může být z povahy věci zaregistrována pouze jedna.

Nejvýznamnější rozdíl mezi těmito instituty ovšem z pohledu jejich ochrany spatřuji v samotných účincích registrací⁶⁴. Registrace doménového jména totiž nezakládá zákonnou ochranu jako ochranná známka, a je tak pouze na registrujícím, aby se vyvaroval porušování ochranné známky třetí osoby⁶⁵, v důsledku kterého by v případném sporu o dané doménové jméno mohl přijít. Oproti tomu vlastník ochranné známky získá její registrací výlučné právo užívat ochrannou známku ve spojení s výrobky nebo službami, pro které je zapsána⁶⁶. Současně nikdo nesmí bez souhlasu vlastníka užívat shodného označení pro shodné výrobky a služby v obchodním styku. Zákaz se vztahuje se i na užívání označení, u nichž z důvodu jejich shodnosti nebo podobnosti s ochrannou známkou existuje pravděpodobnost záměny na straně veřejnosti.⁶⁷ Tato zaměnitelnost označení ve smyslu zákona o ochranných známkách musí být posouzena z více hledisek. Jedná se o hledisko fonetické, vizuální a sémantické, dále o hledisko celkového dojmu, a konečně o hledisko podobnosti výrobků a služeb, pro která jsou předmětná označení posuzována. Třetí osoby dále nemohou používat shodná nebo podobná označení s ochrannou známkou s dobrým jménem v České republice pro výrobky nebo služby, které sice nejsou podobné těm, pro které je ochranná známka zapsána, ale užívání tohoto označení by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména ochranné známky nebo by jim bylo na újmu.⁶⁸

Lze souhlasit s názorem, že ochrana vlastníkovu ochranné známky by měla být poskytnuta v případě registrace domény shodné či obdobné s ochrannou známkou za současného:

---

64 Srov. HOSTAŠ, Petr. Praxe při registraci národních domén .cz a řešení sporů. In JAKL, Ladislav. Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha : VŠVSMV, 2007, případně MATES, P., Smejkal, V. Domény a práva na označení. Právní rádce, 1999, roč. VII., č. 6, s. 42.

65 Při registraci domény nese odpovědnost za případnou škodu registrující. Registrující podáním žádosti o registraci domény potvrzuje, že s vědomím možného porušení práv třetích osob k jiným doménovým jménům, ochranným známkám, obchodním značkám, jménům, obchodním firmám a právních předpisů týkajících se nekalé soutěže, ochrany osobnosti atd. vyvinul veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby zajistil, že registrované doménové jméno nebude tato práva a právní předpisy porušovat. V této souvislosti lze upozornit na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 28.11.2012, sp.zn. 10 Cm 35/2010, podle něž by registrátor neměl zaregistrovat zjevně klamavé a účelově navržené doménové jméno v rámci obecné preventivní povinnosti dle ustanovení § 415 zákona č. 40/1964 Sb. (nyní § 2900 občanského zákoníku). Toto rozhodnutí bylo napadeno opravným prostředkem. Rozhodnutí bohužel nebylo zveřejněno, z toho důvodu se k němu nelze dále vyjádřit.

66 Ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochranných známkách.

67 Ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 písm. b) zákona o ochranných známkách

68 Ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 písm. c) zákona o ochranných známkách

- i) nekalosoutěžního jednání ve formě vyvolání nebezpečí záměny, parazitování na pověsti či naplnění generální klauzule⁶⁹;
- ii) nekalosoutěžního jednání spočívajícího v úmyslu osoby registrující doménu zabránit vlastníku ochranné známky v podnikání prostřednictvím internetu (příčemž doména nebude obsahovat žádný obsah, nebo s doménou nesouvisející obsah);
- iii) nekalosoutěžního jednání spočívajícího ve spekulativním záměru registrujícího, který doménu nabídne k prodeji či nájmu vlastníku ochranné známky⁷⁰, což je v rozporu s dobrými mravy soutěže a způsobí újmu jiným soutěžitelům; nebo
- iv) nabízení výrobků a služeb chráněných ochrannou známkou pod předmětnou doménou (ochrana ve smyslu ustanovení § 8 odst. 2 zákona o ochranných známkách).⁷¹

V návaznosti na shora uvedené se vlastník ochranné známky může domáhat její ochrany ve formě zdržení se užívání doménového jména třetí osobou a zrušení registrace doménového jména⁷², dále v rámci ochrany proti nekalé soutěži může vlastník požadovat zdržení se nekalé soutěže nebo odstranění závadného stavu a přiměřené zadostiučinění, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.⁷³

K nároku na odstranění závadného stavu lze doplnit, že Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 19.4.2012, č.j. 23 Cdo 3407/2010, dovedl, že tento nárok má směřovat především k obnovení původního stavu (*restitutio in integrum*), přičemž nemůže vést k uložení povinnosti převést doménu. Obnovení předešlého vztahu by mělo být dosaženo rozhodnutím soudu o uložení povinnosti zrušit registraci dané domény, a to do stanoveného dne od právní moci rozsudku⁷⁴.

---

69 K definici generální klauzule níže.

70 Obdobný případ byl posuzován Vrchním soudem v Praze pod sp.zn. 2 Cm 290/2001, kdy si registrující zaregistroval doménu www.ceskapojistovna.cz, tj. kdy doména 2. úrovně obsahovala jak obchodní firmu žalobce, tak text jeho všeobecně známé ochranné známky, současně registrované u Úřadu průmyslového vlastnictví a u Mezinárodního úřadu Světové organizace duševního vlastnictví. Obsahem domény byla nabídka služeb webhostingu. Poté co byl registrující žalobcem na porušování jeho práv upozorněn, nabídl registrující převod domény za poplatek 100.000,- Kč. Vrchní soud v Praze rozhodl ve prospěch žalobce, neboť dovedl, že výlučné právo užívat obchodní firmu i všeobecně známou ochrannou známkou náleží žalobci, a to zcela nepochybně i v síti internet, přičemž toto právo je silnější než časová priorita v přihlášení u registrátora.

Srov. AUJEZDSKÝ, J.: Rozsudek ohledně domény [ceskapojistovna.cz](http://www.ceskapojistovna.cz). Co je špatně? IT právo, 2008, dostupný z WWW:<<http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=220507>>

71 JANSÁ, L., Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou. [online].25.4.2007, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>>

72 Ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví.

73 Ve smyslu ustanovení § 2988 občanského zákoníku.

74 Srov. s článkem 16. 4 Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD .cz a předchozí judikaturou, např. shora uvedeným rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 10. srpna 2004, č.j. 2 Cm 290/2001-39.

V případě splnění zákonem stanovených podmínek pro registraci ochranné známky⁷⁵, je možné registrovat doménové jméno jako ochrannou známku. V důsledku toho získá doménové jméno stejnou ochranu jako ochranná známka (s důsledky teritoriální omezenosti této ochrany). Registrací doménového jména jako ochranné známky lze tedy předejít shora uvedeným možným kolizím těchto institutů, přičemž v současné době je dle mého názoru toto řešení nejjistější cestou k ochraně doménového jména.

V případě, že je situace opačná a doménové jméno zaregistrováno dříve než ochranná známka, s níž je v kolizi, posuzuje se, který subjekt má silnější právo k užívání doménového jména. Osoba, která má registrované doménové jméno nadto postupem dle ustanovení § 7 odst. 1 ve spojení s § 25 zákona o ochranných známkách může podat námitky proti zápisu ochranné známky, a to ve lhůtě tří měsíců ode dne zveřejnění přihlášky ochranné známky ve Věstníku Úřadu průmyslového vlastnictví.

5.2.2 Doménové jméno a nekalá soutěž

Regulace nekalé soutěže je upravena v ustanoveních § 2976 až § 2990 občanského zákoníku. Úprava nekalé soutěže v občanském zákoníku se podstatně neliší od původní právní úpravy zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Zůstala zachována koncepce generální klauzule (§ 2976 odst. 1) a jednotlivých skutkových podstat nekalé soutěže (§ 2976 odst. 2).

Generální klauzule má i nadále takzvanou rozšiřující a omezující funkci, to znamená, že pro aplikaci některé ze skutkových podstat nekalé soutěže na určité jednání, musí být současně splněny i podmínky generální klauzule (omezující funkce). Přitom dojde-li k naplnění podmínek generální klauzule, může být určité jednání posouzeno jako nekalosoutěžní i bez naplnění znaků některé ze skutkových podstat (rozšiřující funkce)⁷⁶.

Generální klauzule sestává z následujících podmínek, jejichž kumulativní naplnění kvalifikuje jednání jako nekalosoutěžní:

- i) jednání v hospodářském styku;
- ii) rozpor s dobrými mravy soutěže;
- iii) jednání způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům.

Ve vztahu k doménovým jménům lze k první podmínce, zda se jedná o jednání v hospodářském styku⁷⁷ odkázat na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 12.4.2001, č.j. Nc 1072/2001-7, o nařízení předběžného opatření ve věci domény paegas.cz. Soud ve věci

⁷⁵ Podmínkám registrace ochranné známky, včetně absolutních a relativních důvodů odepření známkoprávní ochrany se tato práce s ohledem na její rozsah podrobněji nevěnuje.

⁷⁶ ONDŘEJOVÁ, Dana, JUDr., Ph.D., Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku, Obchodněprávní revue, 2013, č. 7–8, s. 207

⁷⁷ Ustanovení § 44 odst. 1 obchodního zákoníku, které bylo nahrazeno ustanovením § 2976 odst. 1 občanského zákoníku, hovořilo o „jednání v hospodářské soutěži nebo hospodářském styku“.

dospěl k závěru, že účastníci řízení jsou soutěžiteli v hospodářské soutěži, ačkoli nejde o vztah přímých soutěžitelů, neboť žalovaný na rozdíl od žalobce neposkytuje telekomunikační služby. Účastníci se ale setkávají na internetu, kde propagují a nabízejí své služby, byť každý z jiné oblasti. Pokud žalovaný při nabídce svých služeb používá označení, které je podobné označení, které na totožném „trhu“ již dříve používá žalobce, jde nepochybně o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže a takové jednání je objektivně způsobilé přivodit žalobci a návštěvníkům internetu újmu.

Dalším zajímavým rozhodnutím je v tomto ohledu rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ve věci domény kaufland.cz, kterou si zaregistrovala společnost ha-vel internet s.r.o., která ji však neužívala ji k žádné prezentaci. Společnost Kaufland Česká republika v.o.s. s ohledem na vlastnictví ochranných známek a užívání domén kaufland s jinými národními koncovkami podala žalobu, v níž se domáhala mj. zákazu užívání domény. Soud prvního stupně rozhodl v její prospěch, žalovaná společnost podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž mj. poukazovala na absenci soutěžního vztahu mezi účastníky řízení. Odvolací soud došel k závěru, že *„první žalovaný si právě uvedené označení - aniž je k prezentaci svých služeb jakkoli potřeboval a pro toto označení mu svědčil jakýkoli jiný právní důvod - registroval, vstoupil v soutěžní vztah s žalobcem, do jehož soutěžní pozice (dané mj. i možností snadného vyhledání jeho nabídky potenciálním zákazníkem na internetu) první žalovaný zasáhl a na jeho úkor získal svou soutěžní pozici v možnosti vlastní prezentace na internetu pod označením kaufland, zahrnující i možnost jen držet registraci jména pro sebe a případně se jménem disponovat jako předmětem obchodu. Okamžikem přihlášení označení "kaufland" u registrátora domén proto první žalovaný vstoupil v jednání hospodářské soutěže se žalobcem. Protože je také zcela jednoznačné, že označení bylo prvním žalovaným zvoleno k registraci úmyslně a v reakci na vstup žalobce na český trh, pak odvolací soud uzavřel, že toto jednání bylo jednáním v hospodářské soutěži dle § 44 odst. 1 ObchZ“*. Z tohoto vyplývá, že okamžikem registrace doménového jména se kdokoli může dostat do soutěžního vztahu s třetí osobou, která je oprávněná z titulu vlastnictví ochranné známky či ochrany práv k obchodní firmě.⁷⁸

Pojem dobré mravy soutěže je zejména předmětem výkladu soudů a právní teorie. O rozpor s dobrými mravy soutěže se bude jednat tehdy, když budou narušeny principy výkonové soutěže, tj. takové soutěže, v níž se náskok oproti konkurentům získává kvalitnějšími

---

78 Jansa, Lukáš, JUDr. Spor o doménové jméno kaufland.cz.[online]. 03.09.2007, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.pravoit.cz/article/spor-o-domenove-jmeno-kaufland-cz>>

výrobky, lepšími službami, nižšími cenami, nápaditější reklamou.⁷⁹ Rozpor s dobrými mravy soutěže záleží na konkrétních okolnostech případu. V kontextu doménových jmen lze zmínit spor mezi uživatelem domény bilezbozi.cz a bilezbozi.com, kdy oba uživatelé za použití internetu prodávali a nakupovali tzv. bílou techniku. Uživatel domény bilezbozi.cz měl tuto doménu zaregistrovanou dříve než uživatel domény s koncovkou .com, současně označení domény tvořilo jeho obchodní firmu, bylo rovněž zapsáno v rejstříku ochranných známek a na stránkách byla prezentována na jeho náklady vytvořená databáze nabízených výrobků. Uživatel domény bilezbozi.com tuto doménu registroval později a současně na stránkách využil zkopírovanou databázi prvního uživatele. Nejvyšší soud ČR dovedl, že uživatel domény bilezbozi.com se dopustil jednání, *kdy těžil z úsilí jiného podnikatele, využil jeho zkušeností, zneužil nápadů, které byly vloženy do reklamy a vývoje databáze jiného podnikatele, a tím získal výhodu nejen ve snížených nákladech, ale také v časové úspoře, tedy získal prospěch, jehož by vlastním vývojem databáze a zásadním odlišením svých internetových stránek nezískal.*⁸⁰ Takové jednání je v rozporu s dobrými mravy soutěže.

Poslední podmínkou generální klauzule je způsobilost přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo zákazníkům. Újma bude v případě doménových jmen spočívat např. v nemožnosti prezentace na internetu na straně jiného soutěžitele či uvedení v omyl zákazníků ohledně uživatele domény. Způsobilost přivodit újmu je však zapotřebí hodnotit v souvislosti s ostatními podmínkami generální klauzule.

Z jednotlivých skutkových podstat nekalé soutěže připadá v souvislosti s doménovými jmény v úvahu zejména:

- i) klamavá reklama ve smyslu ustanovení § 2977 občanského zákoníku či klamavá označení zboží a služeb ve smyslu ustanovení § 2978 občanského zákoníku, kdy je osoba uváděna v omyl uživatelem domény, neboť se domnívá, že zboží či služby pochází od jiného soutěžitele než skutečného uživatele domény, přičemž uživatel domény touto činností sleduje zvýšení svého odbytu a klamavou reklamou ovlivňuje chování zákazníků nebo uživatel domény zvolí označení, které je způsobilé vyvolat mylnou domněnku, že zboží a služby pocházejí z určitého místa či od určitého výrobce nebo vykazují zvláštní charakteristický znak nebo jakost;
- ii) vyvolání nebezpečí záměny ve smyslu ustanovení § 2981 občanského zákoníku, kdy podobnost nebo shodnost označení domény s označením závodu či výrobku jiného soutěžitele vyvolá nebo je způsobilé vyvolat nebezpečí záměny u zákazníka;

79 FALDYNA, F., POKORNÁ, J., TOMSA, M. et al. MERITUM: Obchodní právo. 2. vydání. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 132.

80 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3.5.2006, sp.zn. 32 Odo 447/2006

iii) parazitování na pověsti ve smyslu ustanovení § 2982 občanského zákoníku, kdy je volbou doménového jména zneužívána pověst závodu, výrobku či služby jiného soutěžitele a uživateli domény je tímto způsobem umožněno získání zisku, jehož by jinak nedosáhl⁸¹.

Jak již bylo uvedeno v části věnující se kolizi doménových jmen s ochranou ochranných známek, v rámci ochrany proti nekalé soutěži lze požadovat zdržení se nekalé soutěže nebo odstranění závadného stavu a přiměřené zadostiučinění, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.

5.2.3 Doménové jméno a název právnické osoby a obchodní firmy

Název právnické osoby je upraven v ustanoveních § 132 až 135 občanského zákoníku, dle kterých daný název odlišuje právnickou osobu od jiné osoby a obsahuje označení její právní formy. Právnická osoba, která utrpěla újmu pro neoprávněný zásah do svého práva k názvu, nebo které taková újma hrozí, zejména neoprávněným užitím názvu, se může domáhat, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.⁸²

Zásah do práva k názvu právnické osoby tak musí způsobit právnické osobě újmu a musí se jednat o zásah neoprávněný. O neoprávněný zásah se bude jednat například v situaci, kdy uživatel domény (v totožném či obdobném znění s názvem právnické osoby) nemá k užívání takové domény žádný důvod, nedisponuje tedy stejně silným nebo silnějším právem k užívání domény než právnická osoba, jejíž název si uživatel domény zaregistroval jako doménové jméno. Způsobení újmy může opět spočívat například v odnětí možnosti právnické osoby prezentovat se na internetu pod svým názvem.

Obchodní firma je poté upravena v ustanoveních § 423 až 428 občanského zákoníku, dle kterých je obchodní firma jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.⁸³ Člověk se do obchodního rejstříku запиše pod obchodní firmou tvořenou zpravidla jeho jménem, запиše-li se pod jiným jménem, musí být zřejmé, že nejde o obchodní firmu právnické osoby⁸⁴. Ve smyslu ustanovení § 423 občanského zákoníku ochrana práv k obchodní firmě náleží tomu, kdo ji po právu použil poprvé⁸⁵. Kdo byl dotčen ve svém právu k obchodní firmě, má stejná práva jako při ochraně před nekalou soutěží, což znamená, že lze požadovat zdržení se užívání firmy nebo odstranění závadného stavu a přiměřené zadostiučinění, náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení.

Ve vztahu k doménovým jménům lze případ registrace a užívání doménového jména shodného či obdobného s obchodní firmou považovat za zásah do práv nositele obchodní

81 Srov. JANSÁ, Lukáš. Parazitní užívání doménových jmen. IT Systems. 4.2.2008, roč. 10, č. 1,

82 Ve smyslu ustanovení § 135 odst. 1 občanského zákoníku.

83 Ve smyslu ustanovení § 423 odst. 1 občanského zákoníku

84 Ve smyslu ustanovení § 425 občanského zákoníku

85 Srov. FRIMMEL, M. Elektronický obchod: Právní úprava. 1. vydání. Praha : PROSPEKTRUM, 2002, ISBN 80-7175-114-6

firmy zapsané do obchodního rejstříku, a to zejména tehdy, vyvíjí-li tento nositel firmy shodnou nebo obdobnou podnikatelskou činnost vyvíjenou s uživatelem domény. Zápis a užívání domény shodné nebo zaměnitelné s firmou jiného podnikatele a rovněž soutěžitele, střetávajícího se v hospodářské soutěži na shodném nebo obdobném trhu nabídky a poptávky, může a nutně musí vyvolat nepřipustné nebezpečí záměny těchto subjektů, či dokonce nežádoucí parazitování na pověsti druhého soutěžitele, jak upravuje ust. § 47 a § 48 ObchZ a z toho dovozované chování v rozporu s dobrými mravy soutěže, jak vyplývá z ust. § 44 generální klauzule nekalé soutěže upravené ObchZ.⁸⁶

Z toho mimo jiné plyne, že registrace doménového jména shodného či obdobného s názvem právnické osoby či obchodní firmy může vedle uvedených možností ochrany obchodní firmy a názvu právnické osoby za splnění zákonných podmínek kolidovat rovněž s ochranou proti jednání v nekalé soutěži.

5.3 Mezinárodní a Evropská úprava

V mezinárodním právu zatím explicitní úprava oblasti doménových jmen, přes několik pokusů, chybí. Pravděpodobně nejbliže se v tomto směru dostala mediálně vděčná úmluva ACTA⁸⁷, v českém znění Obchodní dohoda proti padělatelství, jejímž cílem bylo nastavení mezinárodních standardů pro vynucování práv k duševnímu vlastnictví a do jejíž působnosti spadala rovněž doménová jména. V reakci na podpis ACTA mnoha státy včetně ČR v roce 2011 se zvedla vlna odporu veřejnosti poukazující na negativní důsledky na svobodu projevu a ochranu soukromí, což vyústilo k poměrně jednoznačnému odmítnutí ratifikace Evropským parlamentem v poměru hlasů 478 - 39.

Pokud budeme sledovat mezinárodní úpravu institutů s doménovými jmény hraničícími či souvisejícími, relevantními prameny budou zejména dohody dotýkající se mezinárodního práva soutěžního, obchodního a práva duševního vlastnictví a s nimi související činnosti mezinárodních organizací. V případě mezinárodních organizací hrají významnou roli zejména WIPO a WTO, v případě mezinárodních smluv pak dohoda TRIPS o obchodních aspektech duševního vlastnictví, a vzdáleněji pak Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví z roku 1883 případně Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních známek z roku 1891, které přeci jen vznikly téměř století před samotnými doménovými jmény.

V oblasti Evropského práva jsou nejvýznamnějšími prameny již zmiňovaná nařízení č. 733/2002 respektive č. 874/2004 související s doménou EU, v širším slova smyslu pak například nařízení Rady č. 1/2003 upravující oblast hospodářské soutěže, nařízení Rady č.

⁸⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 31.1.2002, Nc 1098/2001-6, o nařízení předběžného opatření ve věci scanservice.cz

⁸⁷ Anti-Counterfeiting Trade Agreement, v českém znění Obchodní dohoda proti padělatelství., Dostupná z WWW <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0380:FIN:CS:PDF>>

207/2009 o ochranné známce Společenství, případně pak směrnice EP a Rady 2004/48/ES a 2001/29/ES týkající se vymáhání práv duševního vlastnictví respektive aspektů autorského práva ve vztahu k informační společnosti.

6 Důvody sporů v oblasti doménových jmen

Společným jmenovatelem sporů v oblasti doménových jmen je zásah (domněnka zásahu) do práv či oprávněných zájmů třetích osob, ke kterému dochází v důsledku registrace či jiného užívání doménových jmen. Jedním z hlavních důvodů poměrně častého vzniku tohoto typu sporů je dle mého názoru již zmiňovaná zásada first-come, first-serve, v jejímž důsledku má právo zaregistrovat jakoukoli doposud nezaregistrovanou doménu druhého řádu kdokoliv, a to i v případě očividného rozporu s právy třetích osob⁸⁸. V podobném duchu výskyt sporů komentuje rovněž WIPO, které spatřuje za četností sporů zejména následující dva faktory⁸⁹:

- Principy registrace, při které neexistuje žádný mechanismus, který by umožnil registrátorům jakýsi pre-screening žádostí s ohledem na potenciální konflikty
- Rostoucí hodnota doménových jmen na internetu a s ní související motivace osob k registraci domén ve zlém víře za účelem zisku.

Nutno podotknout, že v brzké době pravděpodobně nedojde k potlačení ani jednoho z těchto faktorů. V současném modelu registrace se totiž zrcadlí principy co nejširšího přístupu k doménám a to v souvislosti s podporou podnikání, podporou soutěže a zásadou svobody projevu a hodnota doménových jmen bude mít do budoucna pravděpodobně spíše rostoucí tendenci.

Pro obecný popis jednání, které je důvodem velké většiny sporů o doménová jména se vžil anglický pojem cybersquatting, v češtině někdy též označován jako doménový squatting. Slovo squatting samo osobně značí neoprávněné okupování neobydlené budovy či pozemku, zatímco cyber označuje virtuální prostor, v této souvislosti tedy internet. V nejjednodušší formě toto jednání spočívá ve vědomé registraci doménového jména shodného typicky s názvem společnosti či produktu s cílem dané jméno se ziskem postoupit oprávněnému subjektu, případně pak využívat popularity daného výrazu k návštěvnosti vlastní webové prezentace. Cybersquatting můžeme definovat jako ve zlém víře prováděné spekulativní jednání na internetu, spočívající v registraci doménových jmen, které jsou shodné nebo zaměnitelné se stávajícími registrovanými ochrannými známkami. Obdobně je tento typ aktivit

---

⁸⁸ Toto tvrzení neplatí absolutně, o výjimky z této zásady jsou rozebrány v příslušných kapitolách

⁸⁹ WIPO. Why so many disputes. [online]. c2004 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/center/faq/domains.html>>

charakterizován i v jednotných zásadách řešení sporů o doménová jména UDRP který shrnuje 3 pojmové znaky tohoto jednání následovně⁹⁰:

1. Registrace doménového jména, které je identické nebo zaměnitelné s existující ochrannou známkou či obdobným právem na označení, přičemž
2. registrující není sám držitelem práv ke stejnému označení ani nemá jiný právní důvod k registraci, a zároveň byla
3. registrace provedena ve zlé míře

O tom že rozmach spekulativních registrací byl vnímán jako závažný problém, svědčí i skutečnost že se toto jednání dostalo do zorného pole zákonodárců. Jako první k explicitní regulaci cybersquattingu přistoupil právní řád USA prostřednictvím zákona nazvaného Anticybersquatting Consumer Protection Act (ACPA)⁹¹. Tento dokument vydaný v roce 1999 rovněž shrnuje klíčové negativní dopady tohoto nešvaru, přičemž zmiňuje následující efekty:

- způsobování klamání spotřebitelů ohledně skutečného původu či výrobků a služeb
- poškozování elektronického obchodu jakožto důležitého prvku ekonomiky USA
- připravování majitelů ochranných známek o značné příjmy a poškozování jejich reputace

O vynalézavosti internetových spekulantů svědčí množství vyvinutých rozdílných technik cybersquattingu. Všechny sledují stejný cíl, a sice majetkový prospěch, způsoby jeho dosažení se však liší. V následujících odstavcích představím nejčastěji aplikované techniky, které v posledních letech nejvíce ztrpčovaly život oprávněným majitelům práv na označení, či jinak poškozovaly volnou soutěž na internetu.

Na prvním místě je třeba zmínit **Cybersquatting v užším slova smyslu** - tedy již zmíněná registrace doménového jména shodného či podobného existující ochranné známce, obchodní firmě či obdobnému chráněnému označení ve zlé víře, nejčastěji za účelem postoupení dané domény právě oprávněnému subjektu. Spekulant spoléhá na neznalost či pragmatický přístup poškozeného subjektu, který dá před zdánlivě komplikovaným a zdlouhavým sporem přednost finančnímu vyrovnání se spekulantem. Modifikací tohoto jednání je tzv. **Předběžný cybersquatting**, při kterém spekulant predikuje popularitu určitého povětšinou obecného pojmu a zaregistruje si obdobnou doménu. Vhodnou možností pro toto jednání jsou plánované velké akce typu olympijských her. Kupříkladu výběr destinace olympijských her 2024 je naplánována na rok 2016, nicméně již dnes existují domény kombinující název

---

90 ICANN. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, článek 4, písm a) [online]. c2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/policy>>.

91 CONGRESS USA, S.1255 -- Anticybersquatting Consumer Protection Act, [online]. c1999 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <[http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c106:S.1255.IS:~](http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c106:S.1255.IS:)>

očekávaných kandidátů a roku konání⁹². Z Českého prostředí je pak známý případ předsednictví EU ČR z roku 2009 a registrace domény www.eu2009.cz soukromou osobou⁹³. Jinou formou cybersquattingu, ne přímo porušující práva na označení, je tzv. **typosquatting**. Ten spočívá v registraci doménového jména zaměnitelného s již existující etablovanou doménou a předpokladem, že určité procento uživatelů udělá při zadávání adresy chybu⁹⁴ a ocitne se na webové prezentaci spekulanta. Metody získávání prospěchu z tohoto jednání se liší, od předprodeje podobné domény, přes využití popularity odkazu k vlastním obchodním aktivitám až po podvodné se vydávání za originální subjekt.

Obecnější povahu má jednání označované jako **blokační registrace**⁹⁵, která je založena na registraci pro třetí osoby atraktivního doménového jména a následné držení bez ambic jej aktivně využívat. Příkladem takové činnosti může být registrace doménové jména elektrikar-praha.cz, kdy skutečným zájemcům o webovou sebe prezentaci, tedy elektrikářům v Praze, nezbude než si zvolit méně atraktivní doménu, případně pak odkoupit doménu od spekulanta za několikanásobně vyšší cenu. Na rozdíl od cybersquattingu v užším slova smyslu zde tedy není primárním cíl profitovat na označení, k němuž již existují práva třetí osoby, očividně však dochází zabraňování soutěže⁹⁶. Spekulant typicky vyvěsí na danou doménu webovou prezentaci s informací, že je daná doména volná k prodeji. Při jednání kdy spekulant jde ve svých krocích ještě dále a aktivně nabízí doménu k prodeji potenciálním zájemcům, jde o pokus se o tzv. **domain grabbing**⁹⁷. Další zajímavou technikou, jež obdobně jako blokační registrace nemá za cíl poškodit konkrétní držitele práv na označení je **domain tasting**⁹⁸, v překladu doslova ochutnávka domény. Tato technika zneužívá principu vrácení registračního poplatku při zrušení registrace do 5ti dní od registrace. Domain taster si typicky zaregistruje velké množství domén a sleduje jejich obchodní potenciál, přičemž na konci zkušební doby většinu registrací zruší. V minulých letech tato praktika narostla do obřích rozměrů, a to tak, že v únoru roku 2007 bylo z 55 milionů zaregistrovaných domén vráceno 51 milionů, tedy neuvěřitelných 94%. Ještě dále zacházela technika tzv. **domain kitingu**, která byla založena

---

92 viz například doménová jména www.doha2024.com; www.manila2024.com atp.

93 WEIDA, Petr, Spekulant získal doménu českého předsednictví EU. LUPA.CZ. [online]. 20.1. 2006, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/spekulant-ziskal-domenu-ceskeho-predsednictvi-eu/>>

94 Typickým předpokladem spekulanta je chyba v důsledku rozdílné distribuce písmen na národních klávesnicích – viz české z a y, případně pak na odlišnosti mezi fonetickou a psanou formou

95 POLČÁK, R. Nekalosoutěžní agrese na internetu. Právní rozhledy, Praha : C.H.Beck, ISSN 1210-6410, 2005, 13,13, od s. 473-477

96 TRAPL, Vojtěch. Problematika národních domén .cz. In JAKL, Ladislav. Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha : VŠVSMV, 2007, str.22.

97 FRIMMEL, Martin. DOMAIN – GRABBING. Pravniradce.cz : Leader na trhu právních informací [online]. 1. 8. 2000 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c4-10066260-12227930-F00000_detail-domain-grabbing>

98 ŘÍHA, Zdeněk. Typosquatting aneb zneužívání překlepů. Data security management. Praha: Tate International, s.r.o., 2008, roč. 12, č. 2, s. 48–50. ISSN 1211-8737.

na opakování registrace a rušení během 5ti denní lhůty a následné registrace stejnojmenné domény u jiného registrátora. Cybersquatter se tím pádem stal de facto dlouhodobým držitelem domény, aniž by za ní zaplatil. V důsledku rozmachu těchto technik přijal ICANN opatření, kdy při zrušení registrace nebyla registrujícímu refundována plná cena a učinil tak pro většinu případů toto jednání ztrátovým. Objevili se i případy, kdy se domain tastingu dopouštěl sám registrátor, a to na základě dotazů registrujících na dostupnost domén právě na stránkách registrátora. Toto jednání bývá označováno jako **Domain Front Running**⁹⁹.

Jednou ze sofistikovanějších variant cybersquattingu je tzv. **Reverse Domain Name Hijacking**. Na rozdíl od předchozích praktik není tato technika založena na registraci doposud volné domény, jejím cílem je naopak získat doménu již registrovanou. Cybersquatter se v těchto situacích domáhá odebrání registrace stávajícímu registrujícímu za pomoci vyvolání často umělého sporu, kdy argumentuje určitým právem k danému jménu. Přestože většinou nedojde k odebrání domény, za úspěch útočníka může být považováno i dočasné zabránění užívání domény současnému registrujícímu, například prostřednictvím předběžného patření jako u známého sporu o doménu www.kariera.cz¹⁰⁰.

O tom že se protiprávní jednání v oblasti domén nemusí nutně týkat přímo registrujících a samotných domén svědčí praktika tzv. **Domain Slamming**. Při tomto jednání je hlavním aktérem registrátor, registrující a jejich domény jsou toho jednání předmětem a jiný registrátor poškozeným. Cílem této aktivity je převedení správy domén od jiného registrátora do svého portfolia prostřednictvím výzvy registrujícím, jenž se tváří jako žádost o prodloužení registrace původního registrátora. Motivací tohoto jednání je pochopitelně příjem inkasovaný za správu domén.

Tento výčet rozmanitých jednání poškozující doménová jména je dobrou ilustrací, proč došlo k zavádění mechanismů, jejichž cílem bylo tato jednání omezit, případně alespoň zmírnit jejich následky a umožnit efektivní nápravu vadného stavu. Dle mého názoru jsou nejsilnějším nástrojem v tomto směru alternativní pravidla pro řešení sporů, přesto nelze opomíjet ani význam preventivních opatření jako třeba institutu sunrise periody o jejichž funkčnosti svědčí i stagnující počet ročně projednaných sporů před jednotlivými orgány¹⁰¹.

99STRONG, Adam, Domain Registrar Network Solutions Front Running On Whois Searches, Domainnamenews, . [online]. 01.08.2008 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW<<http://www.domainnamenews.com/featured/domain-registrar-network-solutions-front-running-on-whois-searches/1359>>

100 POLESNÝ, David, Kariera.cz má po kariéře, aneb drsný boj o doménu, ZIVE.CZ, . [online]. 03.07, 2008 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.zive.cz/clanky/karieracz-ma-po-karriere-aneb-drsny-boj-o-domenu/sc-3-a-142516/default.aspx>>

101 Podrobné statistiky jsou k dispozici na oficiálních stránkách WIPO <http://www.wipo.int/>

Vezmeme-li v potaz rok od roku rostoucí počet nových registrací, poměrný počet sporů má snižující tendenci.

7 Srovnání řešení sporů o doménová jména

V návaznosti na předchozí výklad ohledně materiálních aspektů sporů o doménová jména, a sice výčtu důvodů pro vznik sporů a právním základům jednotlivých sporů, srovnáme i aspekty procesní. Vzhledem ke globální povaze doménových jmen, existenci několika typů domén nejvyššího řádu - ccTLD, gTLD, .EU, ngTLD a s nimi souvisejícími specifickými pravidly pro řešení sporů je pochopitelné, že sporné řízení o doménové jméno není jednotné. Základní diference ovšem nespočívá ani tak v odlišnosti smluvně akceptovaných pravidel pro řešení sporů, nýbrž v možnosti řešit spory u různých orgánů. Vedle standardního soudního řízení u obecných soudů je totiž možné dovolávat se svých práv za splnění určitých podmínek prostřednictvím arbitráže u rozhodčích soudů a rovněž pak u specifických orgánů či institucí, jejichž kompetence je odvozena ze specifických ADR¹⁰² pravidel. Každá z těchto možností má své klady a zápory a záleží typicky na vůli žalobce, kterou cestou se při domáhání se svých práv vydá. Pokud se však podíváme na statistiky počtu sporů rozhodnutých jednotlivými orgány, je jednoznačné, že ADR orgány jsou nejužívanější metodou. Pro úplnost je třeba dodat, že se zabýváme spory o doménová jména druhého řádu. Spory o řetězce nejvyššího řádu připadají v úvahu pouze u ngTLD, přičemž tato problematika již byla nastíněna v příslušné kapitole.

7.1 Řízení před soudy ČR

S ohledem na globální povahu doménových jmen jsou české obecné soudy pravomocné rozhodovat jen malé množství sporů. Typicky se bude jednat o spory související s doménou .cz kdy bude žalovaný českou osobou případně řízení proti sdružení CZ.NIC. Základním předpisem upravující toto řízení je z. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád a obecné soudy budou postupovat obdobně jako u řízení týkající se právních institutů s doménovými jmény kolidujícími. Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, nejčastěji vyskytující se případy jsou obdobné sporům o nároky plynoucí z ochranných známek či ochrany hospodářské soutěže. Detailní rozbor aspektů soudního řízení přesahuje rámec této práce, proto se zaměřím pouze na výčet klíčových charakteristik, které mohou být pro žalobce argumenty pro či proti užití soudního řízení namísto ADR řízení. Mezi výhody v této souvislosti můžeme zařadit **dvojinstančnost řízení**, často užívaná možnost **předběžného opatření**¹⁰³, možnost domoci

---

102 ADR, zkratka pro Alternative Dispute Resolution, v překladu alternativní řešení sporů

103 Ustanovení § 74 o.s.ř. a násl.

se přímé **náhrady škody**, přiměřeného zadostiučinění či **náhrady nákladů** řízení v jediném řízení. S řízením související překážky litispendence a rei iudicatae a skutečnost že pravomocné rozhodnutí je exekučním titulem mohou být dalšími plusy. Naopak argumenty proti jsou zdlouhavost řízení, přílišná formalita, nákladnost případně i v některých případech i jeho veřejnost.

Z obecného pohledu je přínosem řešení doménových sporů prostřednictvím soudního řízení pozitivní dopad na způsob právního chápání doménové problematiky. Prostřednictvím dílčích rozhodnutí zejména nejvyššího soudu ČR dochází k výkladu jednotlivých pojmů a k posilování právní jistoty v této oblasti. Za všechny podstatné rozhodnutí zmíním již citované rozhodnutí č.j. 23 Cdo 3407/2010 Nejvyššího soudu, který se mimo jiné vyjádřil k právní povaze doménového jména a potvrdil většinový názor odborné veřejnosti ohledně této často diskutované klasifikace.

7.2 Arbitrážní řízení

Rozhodčí řízení je v českém prostředí druhou variantou pro řešení sporů o doménová jména. Základním pramenem úpravy je, vedle řádu rozhodčího soudu¹⁰⁴ upravujícího samotné řízení, Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů, přičemž předpokladem pro pravomoc rozhodčího soudu je platně uzavřená rozhodčí smlouva mezi spornými stranami¹⁰⁵. Přestože se na první pohled může zdát, že tento předpoklad nebude naplněn, jelikož se typicky bude jednat o spor do té doby nespolupracujících subjektů (náhodný spekulant vs držitel oprávnění), díky principům registrace domény .cz nastavených správcem registru, sdružením CZ.NIC, vyjadřuje každý registrující souhlas s pravidly alternativního řešení sporů který plní funkci oferty rozhodčí smlouvy¹⁰⁶, která se v případě akceptace žalobcem (vyjádřenou samotným doručením žaloby rozhodčímu soudu) stává rozhodčí smlouvou. Registrující se tedy podpisem smlouvy s registrátorem dobrovolně podrobují pravomoci rozhodčího orgánu, kterým je stálý Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR.

---

104 ROZHODČÍ SOUD, Řád rozhodčího soudu při hospodářské komoře české republiky a agrární komoře české republiky. [online]. 01-07-2012, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.soud.cz/rady/rad-rozhodciho-soudu-01-07-2012>>

105 Ustanovení § 1 z.č.216/1994 Sb. Zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

106 „Držitel se neodvolatelně veřejně podrobují pravomoci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud“), v rozhodčím řízení před tímto Rozhodčím soudem podle Řádu pro řešení sporů o domény .cz zveřejněného v Obchodním věstníku (dále jen „Řád .cz“), a to ve věci majetkového sporu, o němž lze uzavřít smír, v němž třetí osoba napadne jakékoli Doménové jméno Držitele, zařazené v elektronické databázi doménových jmen v národní doméně ccTLD .cz spravované sdružením CZ.NIC, nebo jeho registraci, pokud třetí osoba písemně projeví vůči Držiteli vůli podrobit se pravomoci tohoto Rozhodčího soudu v dané věci zejména tím, že písemně zahájí takový spor u tohoto Rozhodčího soudu v souladu s Řádem .cz“;

NIC.CZ. Pravidla alternativního řešení sporů; Článek 2.1. [online]. 01-01-2014, [cit.2014-03-12].Dostupná z WWW: <http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_ADR_20140101.pdf>

V této souvislosti lze zmínit nedávné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR¹⁰⁷, v němž tento soud dovodil neplatnost rozhodčí smlouvy uzavřené mezi stranami v souladu s bodem 18.1 Pravidel *registrace doménových jmen v doméně cz sdružení CZ.NIC*. Dovolací soud vyhodnotil obsah bodu 18.1 Pravidel jako tzv. veřejnou rozhodčí nabídku, která byla v rozporu s ust. § 277 obchodního zákoníku stanovena jako neodvolatelná, současně v rozporu s ust. § 278 obchodního zákoníku nebyla potvrzena ze strany navrhovatele. Zároveň tuto rozhodčí nabídku vyhodnotil jako veřejné prohlášení, které představuje *jednostranný neadresovaný právní úkon, ze kterého nevyplývá objektivní určitelnost třetí osoby*. V mezidobí byl obchodní zákoník nahrazen novým občanským zákoníkem, bude tedy zajímavé sledovat, jak se dotčené subjekty s předmětným rozhodnutím a novou úpravou vyrovnají.

Mezi výhody rozhodčího řízení patří rychlost a neformálnost – rozhodčí soud vyhotovuje rozhodčí nález ve lhůtě 30 dnů, emailová adresa užitá pro registrace domény je využita pro účely doručování, řízení je vedeno elektronicky. Arbitráž za soudním řízením, s výjimkou možnosti předběžného opatření, které vzhledem k rychlosti řízení nehraje až tak zásadní roli, nezaostává ani v jiných oblastech – jedná se o rozhodnutí konečné, vykonatelné, s možností přiznání náhrady nákladů řízení a právě proto se jedná o dlouhodobě preferovaný způsob řešení sporů o české národní domény.

7.3 Specifické ADR procedury pro oblast doménových jmen

Přestože řešení sporů o doménová jména prostřednictvím soudního či rozhodčího řízení byla a je validní a přípustná možnost, vzhledem ke specifitě internetu spočívající v jeho dynamičnosti, užití principů samosprávy a globálnosti rostla potřeba zavést možnost řešení sporů v řízení, které by těmto charakteristikám odpovídalo a podporovalo je. Potřeba nového řízení svého druhu byla zvládnutelná narůstající počtem sporů o doménová jména v druhé polovině 90. let minulého století a proto bylo představení specifických pravidel pro řešení sporů před soukromoprávními orgány logickou reakcí. Prvním pokusem v tomto směru byla aktivita americké společnosti Network Solutions Inc.(NSI), tehdejšího správce domén .com či .net., který pro ulehčení zvyšující se administrativní zátěže související se stížnostmi držitelů ochranných známek představil svá pravidla pro řešení sporů¹⁰⁸. V tomto případě se nejednalo ani tak o zvláštní řízení, jako spíše o pouhou blokadu sporného doménového jména do doby

---

¹⁰⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17.12.2013 ve věci sp.zn. 23 Cdo 3895/2011.

¹⁰⁸NSI. NSI Dispute Resolution Policy, sekce Old NSI Dispute Resolution Policy. [online]. 5.3.2000, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://cyber.law.harvard.edu/property00/domain/main.html#NSI>>

dokud jedna ze stran neosvědčila svůj vztah k doménovému jménu, typicky rozhodnutím soudu. Přesto však tento krok ukázal možnosti boje proti cybersquattingu za pomoci soft law pravidel, tedy podmíněním registrace domény akceptací specifických podmínek a přijetím odpovědnosti za případné porušení práv třetích osob registrujícím, a položil tak základ budoucím, více propracovaným pravidlům.

7.3.1 Řešení sporů o generická doménová jména – řízení dle UDRP

Inspirován přístupem NSI a na základě důvodové zprávy WIPO ohledně konfliktů ochranných známek s doménovými jmény z roku 1999¹⁰⁹ se ICANN ještě v téže roce usnesl na přijetí jednotných zásad pro řešení sporů z doménových jmen (dále v textu jen UDRP). Ambicemi UDRP bylo dát osobám, domnívajících se že jejich práva související s ochrannými známkami byla porušena registrací doménového jména, možnost alternativního řízení k řešení sporů před neutrálním orgánem. Pod pojmem UDRP se ve skutečnosti skrývají dva dokumenty. Vedle stejnojmenných zásad vztahujících se k hmotněprávním aspektům řešení sporů to jsou také tzv. pravidla RUDRP¹¹⁰, které upravují procesní stránky samotného řízení. Jak již bylo zmíněno, mandatorita řízení pro registrujícího je zaručena díky souhlasu¹¹¹ s UDRP pravidly, ke kterému dohází ve smlouvě uzavřené s registrátorem při registraci domény. Registrátor je obdobně zavázán obligatorně zahrnout souhlas s UDRP pravidly do registrační smlouvy na základě podmínek akreditační dohody s ICANN. Jelikož je akreditace registrátorů nezbytná jen v případě gTLD, je souhlas s pravidly UDRP povinný pouze u registrací generických doménových jmen. Nastavení pravidel pro národní domény záleží na uvážení správců místních registru, lze ovšem konstatovat, že většina z národních domén toto řízení do svých registračních smluv zahrnula a výše popsaný přístup CZ.NIC je v jistém směru výjimkou.

7.3.1.1 Průběh UDRP řízení

Řízení je zahájeno doručení žaloby některému z pověřených poskytovatelů řízení¹¹². Náležitostí žaloby je především její odůvodnění včetně identifikace ochranné známky, se kterou má doména kolidovat a označení skutečností které svědčí o zlé víře současného držitele domény, specifikem žaloby je pak nutnost vzdání se všech potenciálních žalobních nároků vůči správcům registru, registrátorovi, ICANN a poskytovateli UDRP, s tím že, žaloba

---

109WIPO. The management of internet names and addresses: intellectual property issues, [online]. 30.4.1999, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/processes/process1/report/finalreport.html>>

110 The Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, tedy pravidla pro uplatňování UDRP

111 Podstatou souhlasu s podmínkami UDRP je závazek registrujícího podstoupit UDRP řízení v případě že ho bude obviněn třetí stranou z registrace domény ve zlé víře.

112 Výběr poskytovatele ADR řízení záleží čistě na vůli žalující strany – srovnej UDRP Článek 4 písm. d); jednotliví poskytovatelé jsou uvedeni v příslušné kapitole.

je vedena pouze vůči registrujícímu sporné domény¹¹³. Po obdržení žaloby poskytovatel¹¹⁴ vyrozumí držitele sporné domény o zahájení řízení a vyzve ho, aby se ve lhůtě 20ti dnů vyjádřil k namítaným skutečnostem. Sporné strany v této fázi rovněž sdělí poskytovateli své preference ohledně počtu rozhodců včetně případných nominací a na základě těchto informací dojde ve lhůtě 14 dní k ustanovení rozhodců. Jádrem sporu je posouzení, zda došlo ke kumulativnímu naplnění následujících skutečností¹¹⁵:

1. Sporné doménové jméno je identické či zaměnitelné s existující ochrannou známkou či obdobným právem na označení
2. Registrující není sám držitelem práv ke stejnému označení ani k registraci neměl jiný právní důvod
3. Registrace doménového jména byla provedena ve zlé víře

První ze skutečností je většinou zřejmá z doložené dokumentace žalující strany a proto rozhodnutí sporu typicky závisí na tom, zda se žalující straně podaří dokázat druhou a třetí skutečnost. Důkazní břemeno od začátku nese žalující strana, ovšem vzhledem k obtížnosti prokázání druhé skutečnosti se často omezí na pouhé konstatování, že registrující není držitelem žádného relevantního oprávnění a tím vlastně přenesl důkazní břemeno na registrujícího¹¹⁶, který poté musí osvědčit oprávněný důvod registrace. Zásady UDRP uvádějí ilustrativně výčet oprávněných důvodů k registraci následovně¹¹⁷:

1. *Využívání či příprava využívání doménového jména k nabízení zboží či služeb, a to v dobré víře*
2. *Registrující byl obecně znám pod sporným doménovým jménem, bez ohledu na to že k němu nevlastnil žádnou ochrannou známku*
3. *Registrující využíval doménové jméno k nekomerčním účelům, bez jakéhokoliv úmyslu mas spotřebitel či jinak poškozovat držitele ochranné známky*

---

113),”..Complainant agrees that its claims and remedies concerning the registration of the domain name, the dispute, or the dispute's resolution shall be solely against the domain-name holder and waives all such claims and remedies against (a) the dispute-resolution provider and panelists, except in the case of deliberate wrongdoing, (b) the registrar, (c) the registry administrator, and (d) the Internet Corporation for Assigned Names and Numbers, as well as their directors, officers, employees, and agents.”

Zdroj: ICANN. Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. čl 3, písm b, odst. xiv). [online]. 30.9. 2009 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/rules>>

114 Poskytovatel řízení je osoba či orgán, jejíž úkol je administrovat celé řízení. Je to subjekt odlišný od osoby rozhodce, se kterým sporné strany vůbec nepřijdou do styku.

115 ”.. (i) your domain name is identical or confusingly similar to a trademark or service mark in which the complainant has rights; and(ii) you have no rights or legitimate interests in respect of the domain name; and(iii) your domain name has been registered and is being used in bad faith...” ICANN. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, Článek 4 písm a) [online]. c2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/policy>>

116 HOFFMAN, ivan. burden of proof in udrp actions [online]. 31.10.2001 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW:

<<http://www.ivanhoffman.com/burden.html>>.

117UDRP , Článek 4 písm. c), stejný zdroj jako 111

I pro třetí dokazovanou skutečnost nabízejí zásady UDRP vodítko prostřednictvím výčtu nejčastějších způsobů registrací ve zlé víře¹¹⁸:

1. *registrace domény byla provedena za účelem prodeje či pronájmu žalující straně či její konkurenci;*
2. *registrace měla za cíl zabránění žalobci užívat dané doménové jméno*
3. *registrací doménového jména došlo k poškození žalobcova podnikání v obecném slova smyslu*
4. *Registrovaná doména zneužívala popularity zaměnitelné ochranné známky s cílem dosažení vlastního majetkového prospěchu*

Co se týče možných způsobů rozhodnutí, jsou rozhodci omezeni pouze na zamítnutí či vyhovění žalobě. V případě vyhovění poté mohou nařídit buďto zrušení registrace domény nebo převod doménového jména na žalobce¹¹⁹. Případné nároky na náhradu škody tedy musí být projednány před soudními orgány¹²⁰. Přestože rozhodnutí není z pohledu českého práva exekučním titulem, jeho hladká vykonatelnost je zajištěna díky spolupráci se správcem registrů. Poskytovatel ADR kromě subjektů řízení vyrozumí o rozhodnutí i relevantního správce, který následně oznámí registrujícímu plánované zrušení či převedení registrace. Jelikož rozhodnutí na rozdíl od rozhodčího nálezu nezakládá překážku věci rozhodnuté, může se kterákoliv ze stran obrátit na soud. Pokud se tak stane a registrující o této skutečnosti vyrozumí správce registru, dojde k odložení převodu / zrušení registrace až do rozhodnutí soudu¹²¹.

Kromě základní úpravy UDRP řízení ve výše uvedených předpisech ICANN připravil každý z poskytovatelů ADR řízení svá vlastní podpůrná procesní pravidla, tzv. supplemental rules. Přestože tato pravidla musí být v souladu se základními dokumenty, najdeme mezi jednotlivými předpisy rozdíly, které mohou ovlivnit preference žalobce při volbě rozhodujícího orgánu¹²², přičemž asi nejpodstatnějším rozdílem v tomto slova smyslu je výše poplatku za řízení.

7.3.2 Řešení sporů o evropská doménové jména - řízení dle ADR.EU

Jak již bylo nastíněno v kapitole 3.2.3, předcházení porušování práv třetích osob, zejména pak práv k ochranným známkám, byla jedním z významných cílů při vytváření pravidel konceptu evropské domény. Kromě preventivních mechanismů aplikovaných při registraci domén,

118 UDRP, Článek 4 písm. b), stejný zdroj jako 111

119 UDRP, Článek 4 písm. i), stejný zdroj jako 111

120 UDRP, Článek 5, stejný zdroj jako 111

121 Řízení UDRP nezakládá překážku věci rozhodnuté ani věci zahájené, srovnej UDRP, Článek 4, písm. k) stejný zdroj jako 111

122 MUSCOVITCH, Zac, ICANN Lets Trademark Owners Choose Their UDRP Rules, DNATTORNEY.COM . [online]. 02.06, 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://domain-name-lawyer.blogspot.cz/2013/06/icann-lets-trademark-owners-choose.html>>

mezi které patří omezení možnosti registrace pouze na některé subjekty, zavedení sunrise periody či povinnost podrobné identifikace registrujícího, vznikla i specifická procedura pro řešení sporů z domény .eu, tzv. ADR.EU. Logickou inspirací pro toto řízení byla pravidla UDRP a proto není překvapivé, že je ADR.EU v mnoha aspektech s UDRP obdobné. Normotvůrcům se ale povedlo reflektovat tehdy téměř pětileté zkušenosti s UDRP a posunout ochranu o další krok dále. Obdobně jako UDRP se ADR.EU odehrává před akreditovaným poskytovatelem ADR, kterým je v současnosti jako jediný orgán Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, a podobný je i průběh řízení který lze rozdělit na dvě fáze, a sice fázi před ustanovením rozhodců a fázi samotného rozhodování sporu. Jelikož by podrobný popis procesu vedl k opakování principů popsaných v předchozí kapitole, zaměřím se v následujících odstavcích pouze na výčet odlišností mezi těmito dvěma procesy. Mezi tyto odlišnosti lze zařadit:

- Rozsah skutečností dokazovaných žalobcem
- Možnost podat žalobu i proti správci registru
- Žalobní titul
- Právní základ řízení

Jeden z nejpodstatnějších posunů směrem k posílení ochrany doménových jmen spočívá dle mého názoru v drobné modifikaci výčtu žalobcem dokazovaných skutečností, které jsou definovány takto¹²³:

Senát vydá rozhodnutí příznávající žalobní nároky požadované podle Procesních pravidel v případě, že Žalující strana doloží:

1) v ADR řízeních, kde Žalovaná strana je držitelem registrace doménového jména .eu, v souvislosti s nímž byl podán Žalobní návrh, že:

- I. doménové jméno je identické nebo zaměnitelné s označením, k němuž vnitrostátní právo Členského státu a/nebo Komunitární právo uznává nebo zakotvuje právo; **a buď***
- II. doménové jméno bylo Žalovanou stranou zaregistrováno bez oprávnění k doménovému jménu nebo bez oprávněného zájmu na doménovém jménu; nebo*
- III. doménové jméno nebylo zaregistrováno nebo není užíváno v dobré víře.*

(2) v ADR řízení, kde je Žalovaná strana Registrem, že rozhodnutí Registru je v rozporu s Nařízeními Evropské unie.

Přestože se první část tohoto ustanovení na první pohled může zdát shodná s korespondujícím článkem pravidel UDRP, díky změně logické podmínky mezi prvním a druhým odstavcem musí žalobce pro rozhodnutí sporu v jeho prospěch dokázat pouze dvě skutečnosti namísto tří. Kromě zaměnitelnosti s ochrannou známkou buďto nedostatek dobré víry nebo nedostatek

---

¹²³ Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Pravidla pro řešení sporů o domény .eu, Článek 11, písm. d). [online]. c2005, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <https://napoveda.active24.cz/forms/dom/eu_ADR_rules_cz.pdf

oprávnění k danému jménu žalované strany. Díky této změně je tedy usnadněna pozice žalující strany, přičemž dle mého názoru nedochází k nepřiměřeným zvýšení nároků na registrujícího.

Druhá podstatná změna se týká druhého odstavce citovaného článku, který spočívá v možnosti vést alternativní spor i proti správci registru, společnosti EURid, a to za předpokladu, že je žalobce toho názoru, že správce porušil povinnosti, které mu ukládají související nařízení¹²⁴ Evropské Unie. V této variantě řízení můžeme spatřovat jakousi formu efektivního opravného prostředku proti rozhodování správce. Princip rozšíření působnosti alternativních řešení sporů i na úroveň mezi registrujícím a správcem registru byl dle mého názoru dalším významným krokem k efektivnímu systému ochrany práv, jehož důležitost ve světle delegací ngTLD souvisejících s omezeným dohledem nad stále větším počtem správců, bude dále nabývat na významu. S touto formou řízení souvisí v porovnání s UDRP i rozšíření možných žalobních titulů, kdy se vedle zrušení a převedení domény žalobce může domáhat i zrušení rozhodnutí správce, jež je napadáno.

Spíše zajímavostí bez většího dopadu na samotné řízení je pak skutečnost, že řízení ADR.EU je na rozdíl od pravidel UDRP, upravených formou soft law, vydefinováno zákonnou normou, konkrétně článkem 22 nařízení 874/2004.

7.3.3 ngTLD procedury

Další specifické ADR procedury byly představeny jako součást pravidel týkajících se registrací nových domén nejvyššího řádu. Cílem těchto řízení je efektivně ochránit oprávněné zájmy před novými typy situací, které s sebou uvedení ngTLD přináší. Jednotlivé procedury, tedy mechanismus Legal Rights Objections (LRO), Uniform Rapid Suspension System (URS) a Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP) jsou ve větším detailu rozebrány v kapitole zabývající se novými generickými doménami nejvyššího řádu.

7.3.4 Specifické ADR procedury - Shrnutí

Představení alternativních metod řešení sporů o doménová jména je dle mého názoru počinem s největším pozitivním dopadem na ochranu doménových jmen. Ačkoliv samy osobě nezamezují vzniku sporů, dochází jejich prostřednictvím k efektivnímu postihu typických případů cybersquattingu, při kterých má žalobce velkou pravděpodobnost na okamžitou nápravu konfliktní situace. Přestože rozhodnutí plynoucí z těchto metod není exekučním titulem ve smyslu českého práva, jeho výkonu se snadno dosahuje pomocí kroků správců registru a tím je zaručena jejich přímá vykonatelnost. Díky možnosti řešit spor elektronickou formou a díky neverejnosti řízení není na škodu ani to, že dané spory rozhoduje pouze omezené množství orgánů na celém světě. Díky těmto vlastnostem se alternativní metody řešení sporů staly jedním ze základních stavebních kamenů ochrany doménových jmen. Bude

---

¹²⁴srovnej nařízení rady ES a evropského parlamentu č. 733/2002 a 874/2004

však zajímavé sledovat, jestli se tyto techniky budou schopny vypořádat s masovým vznikem nových domén nejvyššího řádu, nebo zdali vznikne potřeba dalšího rozvoje této sféry.

8 Nové domény nejvyššího řádu

Podstatou nových domén nejvyššího řádu je umožnění registrace TLD soukromým subjektům na základě jejich preferencí. Tento fakt může mít několik významných dopadů na ochranu doménových jmen, přičemž asi nejpodstatnější je skutečnost, že se nutnost ochrany doménových jmen rozšiřuje z doposud klíčové oblasti domén druhého řádu i na úroveň TLD. Přes množství mechanismů bránící vzniku sporů na této úrovni zůstává i pro registraci ngTLD zachován modifikovaný princip first come first serve, a proto je možné, že bude i v této oblasti docházet ke kolizím známým u domén druhého řádu. K předejití vzniku tohoto problému byl připraven sofistikovaný registrační proces, který dává široké možnosti odhalit budoucí spor ještě před delegací domény. Tomuto procesu jakožto klíčovému prostředku ochrany nových doménových jmen nejvyššího řádu bude proto v této kapitole věnována adekvátní pozornost. Druhým případem dopadu ngTLD na ochranu doménových jmen je dramatické rozšíření počtu domén nejvyššího řádu. Jelikož i u nových domén nejvyššího řádu bude možné registrovat domény druhého řádu širokou veřejností, vznikají zde další příležitosti spekulativního jednání na této úrovni. S vysokým počtem soukromých správců registrů ngTLD bude navíc pochopitelně těžší tuto ochranu centrálně zajišťovat, a zároveň nelze vyloučit ani možnost poškozujícího jednání samotných správců nových registrů. Z tohoto důvodu bylo vydefinováno několik procedur, které mají zajistit postdelegační ochranu doménových jmenům, jejichž představení se budu rovněž věnovat.

8.1 Historie

Přestože koncept a samotná realizace projektu ngTLD bývá označována za novodobou revoluci v oblasti internetu, dá se konstatovat, že se do jisté míry jedná o logické vyústění snahy o privatizaci internetu popsané již ve zmiňovaném white paperu vlády USA z roku 1996. Svou roli při prosazování tohoto konceptu sehrálo hned několik faktorů. Od hlasů velkých měst, komunitních skupin či obchodních společností mít možnost identifikace prostřednictvím domén nejvyššího řádu, přes zesilující kritiku netransparentnosti výběru tehdejších generických TLD až po pozitivní hodnocení dopadů případného zavedení ngTLD na práva duševního vlastnictví vydaného DNSO¹²⁵. Přípravy k uvedení NgTLD započaly v roce 2005, kdy ICANN prostřednictvím svého poradního orgánu¹²⁶ pro rozvoj a revizi

---

¹²⁵ DNSO = Domain name supporting organization, poradní orgán ICANN v záležitostech doménových jmen a předchůdce GNSO

¹²⁶ GNSO = Generic Names Supporting Organization

pravidel v oblasti jmenných konvencí a DNS obecně začal připravovat případovou studii ohledně konkrétních dopadů NgTLD. Tato studie byla dokončena v říjnu 2007 a vyústila v definici 19 doporučení ohledně budoucího směřování NgTLD. V souladu s posláním ICANN reprezentovat vůli celosvětové internetové veřejnosti se na přípravě této studie intenzivně podílelo široké spektrum mezinárodních subjektů. Své zastoupení měly vlády¹²⁷ jednotlivých zemí, zástupci vybraných průmyslů, významné technologické společnosti a v neposlední řadě i organizace zabývající se ochranou práv duševního vlastnictví. Všechny tyto subjekty byly vyzvány, aby vyjádřily své názory a uvedly rizika, které s ohledem na svoje pole působnosti v zavedení ngTLD spatřují. Jednotlivá vyjádření se měla týkat mimo jiné i metodiky registračního procesu a mechanismů ochrany práv třetích osob. Ve světlech těchto komentářů následně začala příprava podrobných pravidel registračního a evaluačního procesu, jehož výsledkem byla několikrát novelizovaná příručka pro žadatele, tzv. Applicant guidebook, která je zároveň jedním z hlavních zdrojů pro tuto kapitolu. K poslednímu formálnímu kroku nezbytnému k zahájení registrací ngTLD došlo na mezinárodní konferenci ICANN v Singapuru v červnu roku 2011, kde bylo oficiálně schváleno rozšíření doménového prostoru o nové ngTLDs.

8.2 Typologie ngTLD

Žádosti o nové generické domény nejvyššího mohou směřovat k získání správy nad jednou z následujících čtyř typů domén:

- Obecné či generické TLD - např. .music či .play
- Komunitní TLD – např. .thai či .catholic
- Geografické TLD – např. .tokyo či .berlin
- Firemní TLD – např. .sony či .audi

Každý z typů má svá specifika spočívající zejména v náležitostech žádostí a rozsahu závazků vyplývajících z delegace. Obecné TLD budou mít povětšinou povahu obdobnou současným generickým TLD a veřejnost bude mít možnost registrací domén druhého řádu. Komunitní typ má sloužit tradičním komunitám, geografické jednotlivým lokálním společenstvím a firemní soukromým potřebám jednotlivých korporací.

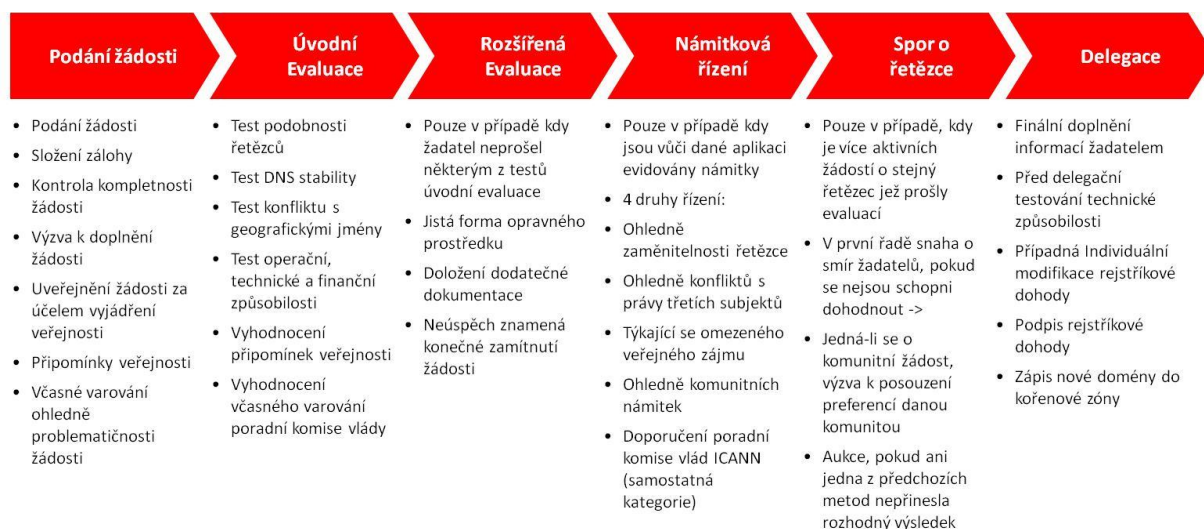
8.3 Registrační proces

Snaha o maximální korektnost a prevenci sporů spojených s registrací nových domén stojí za relativní komplikovaností a rovněž zdlouhavostí procesu registrace. Registrační proces byl

---

¹²⁷ Respektive poradní orgány jednotlivých vlád

rozdělen na 6 relativně oddělených fází, které jsou pro názornost vyobrazeny na následujícím diagramu:

Odhadované trvání procesu registrace od podání žádosti až po technickou delegaci domény se bude blížit dvěma rokům. To je v porovnání s registrací konvenčních domén trvajících typicky řádově sekundy obrovský nepoměr. Hlavním důvodem je snaha předejít budoucím sporům dnes typickým pro konvenční domény. Pro efektivní fungování ochranných mechanismů, jako například možnosti veřejných připomínek přímo nezúčastněných subjektů, je totiž třeba adekvátních lhůt pro vyjádření což vede ke zdlouhavosti celého procesu. Na rozdíl od domén druhého řádu, jejichž registrace lze provádět kontinuálně bez časového omezení, probíhá registrace NgTLD ve zhruba dvouletých cyklech. Každý cyklus má definovaný termín pro podání žádostí o registrace, po jehož uplynutí již žádost nemůže být přijata do daného registračního cyklu a jedinou možností je vyčkat další dva roky. Historicky první cyklus registrací byl zahájen dne 12. 1. 2012, kdy byla umožněna první registrace žadatelů a započala tak fáze pro podání žádostí

8.4 Fáze 1 - podání žádostí

8.4.1 Způsobilost žadatelů

Vzhledem k tomu, že úspěšný žadatel nabude spolu s doménou značný rozsah pravomocí, došlo k vydefinování širokého spektra negativních podmínek způsobilosti žadatele. Způsobilost podat žádost mají tak pouze právnické osoby, které mají zároveň povinnost uvést podrobné informace ohledně své vlastnické a organizační struktury. Jedním z kroků evaluace žádosti je investigace historie žadatele včetně profilů fyzických osob uvedených v organizační struktuře společnosti. Mezi taxativně vymezenými skutečnostmi, které způsobí diskvalifikaci žádosti, je spáchání celé řady trestných činů či prokázání případ cybersquattingu. K náležitostem žádosti patří rovněž rozsáhlá dokumentace prokazující právní status společnosti

a její finanční a daňovou historii. Specifické dokumenty jsou potřeba pro žádosti o komunitní a geografické domény – v těchto případech je třeba podpory relevantních autorit dané komunity či regionu. Samozřejmostí je dokumentace technické způsobilosti žadatele, definice požadovaného řetězce znaků a jeho interpretace z pohledu žadatele, rozsahu služeb, které žadatel plánuje nabízet veřejnosti a skutečnost zda daná registrace domén druhého řádu bude k dispozici široké veřejnosti či ne.

8.4.2 Období pro podání žádostí

První fází každého registračního cyklu je čtvrtletní lhůta pro podání žádostí. Pro historicky první cyklus museli žadatelé provést registraci do konce března 2012 a kompletovat své žádosti do 12.4.2012. Cílem této fáze je shromáždit podklady pro budoucí kvalifikované rozhodnutí o povolení či zamítnutí registrace. Jedním z prostředků je poměrně obsáhlý dotazník, ve kterém musí každý žadatel specifikovat detail své žádosti a prokázat dostatečné technologické, ekonomické a odborné zázemí pro budoucí případnou správu domény. Žadatelé mají rovněž povinnost doložit související dokumentaci, jež bude předmětem verifikace v dalších fázích procesu registrace.

8.4.3 Kontrola kompletnosti žádostí a zveřejnění žádostí

Kontrola kompletnosti žádostí je zhruba dvouměsíční období, jehož cílem je prověřit formální náležitosti jednotlivých žádostí, přičemž jsou zkoumány zejména skutečnosti, zdali žádost byla 1) podána v řádném termínu 2) kompletní a obsahující vyplněný registrační dotazník a další podpůrné dokumenty ilustrující profil žadatele a 3) zdali byl uhrazen registrační poplatek¹²⁸. Detaily úspěšných žádostí jsou poté uveřejněny, a to za účelem dát možnost veřejnosti vyjádřit své námitky proti osobě žadatele či požadovanému řetězci.

8.4.4 Období pro komentáře¹²⁹

Cílem hromadného zveřejnění žádostí, zmíněného v předchozím odstavci, je dát prostor široké veřejnosti ve lhůtě 60 dní reagovat na aktivní žádosti prostřednictvím komentářů a mít možnost ovlivnit komu a zda bude daná doména delegována. Přestože je proces podávání komentářů poměrně neformální a v porovnání s námitkovým řízením nemá takovou sílu, je dle mého názoru důležitou součástí celé koncepce ochrany ngTLD, a to zejména proto, že s sebou nenese žádné administrativní poplatky a tak nic nebrání vyjádření svých názorů ani fyzickým osobám. Způsobilý k podání komentářů je kdokoliv a to v libovolné formě a

---

¹²⁸ Evaluační poplatek = poplatek za úkony související s evaluací přihlášky

¹²⁹ ICANN.New gTLD Application Comment Period Extended. ICANN New gTLDs [online]. 10. 8. 2012 [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <<http://newgtlds.icann.org/en/announcements-and-media/announcement-10aug12-en>>

obsahu. Komentář však musí být podán pomocí internetového fóra ICANN¹³⁰ a musí z něj být patrné, které žádosti se týká a která komise by měla posoudit relevanci daného komentáře. Daná komise následně posoudí relevanci komentáře a vydá stanovisko, které následně bude jedním z podkladů při posuzování žádostí. Komentáře je možné podávat i po předepsané lhůtě, bude k nim však přihlíženo pouze v případě že se žádost dostane do rozšířené fáze evaluace.

8.4.5 Včasného varování poradní komise vlád (GAC)¹³¹

Souběžně s připomínkovým obdobím, primárně určeným pro reakce soukromých subjektů, se mají možnost vyjádřit k podaným žádostem i vlády jednotlivých zemí. Děje se tomu tak prostřednictvím tzv. včasného varování, při kterém mají jednotlivé vlády možnost identifikovat žádosti, které jsou z jejich pohledu problematické. Nejčastějším důvodem varování bude rozpor s právním řádem dané země. Včasné varování nemá povahu námitky a jeho smyslem je dát na vědomí žadateli problematičnost jeho žádosti a umožnit mu ve lhůtě 21 dnů od obdržení varování svoji žádost zrušit s možností navrácení podstatné části registračního poplatku. Pokud adresát varování svou žádost nestáhne, je v jeho zájmu navázat dialog s příslušnou vládou a vyjasnit své záměry, a to zejména proto, že ignorované varování typicky povede k negativnímu doporučení poradní komise vlád a přestože ani s tímto nástrojem nejsou spojeny žádné přímé následky, názor poradní komise je silným argumentem pro zamítnutí žádosti.

8.5 Fáze 2 - Úvodní evaluace žádostí

Předmětem úvodní evaluace je posouzení žádosti na základě doposud sesbíraných informací o žadateli a řetězci a posvěcení postupu žádosti do dalších fází. V této fázi tedy nejsou reflektovány oficiální námitky proti registraci a hodnocení se omezuje pouze na posouzení řetězce znaků požadované domény a samotný profil žadatele.

Řetězec znaků nové domény je zkoumán z několika hledisek:

- a) Možnosti záměny – komise pro podobnost řetězců znaků¹³² zkoumá vizuální podobnost jednotlivých řetězců, která by mohla vyvolat možnost záměny domén z pohledu uživatelů. Pokud je několik řetězců shledáno podobných, jsou shlukovány do takzvaných

---

130 ICANN, ngTLD application comments . [online]. c201č , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW

<<https://gtldcomment.icann.org/comments-feedback/applicationcomment/viewcomments>>

131 ICANN. GAC Early Warning and Advice. ICANN New gTLDs [online]. 10. 8. 2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/applicants/gac-early-warning>>

132 V originále The String Similarity Panel

soupeřících sad a o tom, která žádost bude vybrána k delegaci, je rozhodnuta ve fázi soupeření o řetězec.

- b) Konfliktu s vyhrazenými a jinak nepřipustnými řetězci – jednou z příloh registračního manuálu je explicitní seznam vyhrazených domén. Pokud je některý z těchto řetězců předmětem žádosti, je žádost automaticky vyloučena. Mezi vyhrazené řetězce patří zkratky jako ICANN, IANA či WWW které jsou spjaty s obecnou terminologií internetu, mezi jinak nepřipustné pak patří zkratky, které by mohly evokovat souvislost mezi hnutím červeného kříže či olympijského hnutí¹³³.
- c) Následků případného povolení registrace na bezpečnost či stabilitu DNS systému – požadovaný řetězec může obsahovat minimálně 3 vizuálně odlišné znaky¹³⁴ a maximálně 63 znaků. Řetězce se musí skládat pouze ze znaků ASCII, případně A znaků sady IDNA přičemž se nerozlišují malé a velké znaky.
- d) Konfliktu s geografickými označeními – označení shodné s názvy států a teritorií není přípustné, stejně tak pokud by se jednalo o zkratku dle ISO 3166-1, či o permutaci či transpozici těchto řetězců. Jako příklad nepřipustné transpozice je uváděn název České republiky “RepublicCzech”. Pro řetězce shodující se s názvy měst či regionů je pak žadatel povinen doložit souhlas odpovídající geografické autority.

Žadatele je kromě výše zmíněných negativních podmínek způsobilosti posuzován z následujících pohledů:

- a) Schopnost spravovat doménu z technologického a operativního hlediska – komise pro technickou evaluaci přezkoumá přiloženou dokumentaci a posoudí, zda je daný žadatel schopen dostát závazkům plynoucím z pozice správce nové domény. V případě negativního posouzení má žadatel možnost vstoupit do rozšířené evaluace a své schopnosti prokázat.
- b) Finanční kapacity žadatele – obdobně předchozímu bodu, je speciální komisí posuzována schopnost žadatele dostát finančním závazkům.
- c) Rozsahu služeb souvisejících s pozicí správce ngTLD – každý žadatel je povinen v žádosti uvést výčet služeb které plánuje v souvislosti s nabytím domény poskytovat. Jelikož by některé z těchto služeb mohly mít negativní dopad na stabilitu a bezpečnost systému DNS , prověří ustanovená komise možné následky.

---

133 Mezi zmíněné příklady patří OLYMPIC, OLYMPIAD, REDCROSS, REDSTAROFDAVID

134 Jistá výjimka platí pro IDN řetězce, kde jsou přípustné i řetězce složené ze dvou znaků a to za předpokladu že dané znaky nejsou podobné znakům ASCII

Schválené žádosti poté postupují do dalších fází procesu. Zamítnuté žádosti se potom dělí na ty, u kterých je možnost využití opravného prostředku ve formě rozšířené evaluace a na ty které jsou definitivně zamítnuty.

8.6 Fáze 3 - Rozšířená evaluace žádostí

Rozšířená evaluace je přípustná pouze pro některé důvody zamítnutí úvodní evaluace¹³⁵ a její podstatou je vzájemná výměna informací mezi žadatelem a ICANN, za účelem vyjasnění pochybností které byly důvodem zamítnutí v úvodní evaluaci. Evaluace je zahajována pouze z podnětu žadatele, nepřináší s sebou žádné další kvalifikační podmínky pro žadatele a úspěšný žadatel je ve stejném postavení jako žadatelé schválení v úvodní evaluaci.

8.7 Fáze 4 - Námitkové řízení¹³⁶

Mechanismus námitkového řízení je dle mého názoru těžištěm preventivní ochrany doménových jmen, díky kterému bude docházet k největšímu odfiltrování konfliktních žádostí. Za pomoci tohoto institutu mohou třetí osoby podávat námitky vůči jednotlivým žádostem a to na základě jednoho ze 4 taxativně vymezených důvodů:

1. Možnosti záměny požadované domény - a to jak s již existující doménou nejvyššího řádu či s doménou, jenž je aktuálně předmětem žádostí o schválení
2. Zásahu do práv namítající osoby – povolení registrace a následný vznik domény by zasahovalo do existujících práv podatele námitky
3. Omezený veřejný zájem – požadovaná doména by byla v rozporu s obecně uznávanými hodnotami a principy
4. Nesouhlas komunity – v případě nesouhlasu podstatné části komunity, které je nová doména určena či na kterou by měla cílit

Podobně jako u jiných sporných procedur o doménová jména byla pravomoc rozhodovat ohledně námitek delegována na poskytovatele alternativního řešení sporů, v této souvislosti označované jako DRSP¹³⁷. V závislosti na typu námitky o sporech rozhoduje buďto Mezinárodní centrum pro řešení sporů, Arbitrážní a mediační centrum WIPO či Centrum pro Expertízu Mezinárodní Obchodní Komory. Rámec námitkového řízení je upraven v poměrně stručných zásadách pro řešení sporů o ngTLD¹³⁸, který je jednou z příloh registrační příručky, samotné řízení potom blíže v interních řádech jednotlivých poskytovatelů. Pro účely této

---

135 Typickým příkladem jsou pochybnosti ohledně dopadu některých z navrhovaných služeb na stabilitu a bezpečnost systému DNS

136 ICANN. Objection and Dispute Resolution. ICANN New gTLDs [online]. 16. 9. 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW<<http://newgtlds.icann.org/en/program-status/odr>>

137 DRSP, zkratka pro Dispute Resolution Service Provider, v překladu poskytovatel řešení sporů

138 ICANN, new gTLD dispute resolution procedure, . [online]. 11.1. 2012, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agg/dispute-resolution-procedure-11jan12-en.pdf>>

práce je nejzajímavější námitka proti zásahu do práv, Legal Rights Objection, která je rozebrána v na konci této kapitoly.

Vedle námitkového řízení v užším slova smyslu do této fáze registračního procesu spadá i již zmíněné doporučení GAC. Jeho podstatou je zpráva poradního výboru vlád adresovaná představenstvu ICANN, ve které jsou vyjmenovány důvody problematičnosti konkrétní žádosti a doporučení ohledně schválení či zamítnutí žádosti. V závislosti na závažnosti nálezů může mít doporučení jednu ze 3 podob:

- Na základě konsensu poradního výboru vlád by žádost měla být zamítnuta
- Žádost by měla být zamítnuta, pokud nebudou přijaty navrhované opatření k nápravě
- Žádost by měla být v určitých ohledech blíže přezkoumána

Přestože doporučení nemá žádné přímé důsledky, vzhledem k autoritě GAC lze očekávat, že ICANN tato doporučení ve svém rozhodování zohlední. Výsledky námitkových řízení a GAC doporučení se projeví až ve finální fázi registračního procesu, při rozhodování o finální delegaci domény, a proto samotné schválení žádosti v úvodní či rozšířené evaluaci nemusí příliš znamenat.

8.8 Fáze 5 - Spory o řetězce

Specifickým prvkem registračního procesu je takzvaný spor o řetězce¹³⁹. Cílem tohoto mechanismu je rozhodnout v situacích, kdy se o stejný či podobný řetězec uchází více žadatelů. Řetězce jsou považovány za podobné, pokud hrozí důvodné nebezpečí záměny obou řetězců, v případě kdy by byla povolena registrace více než jednoho z nich. Všichni dotčení žadatelé, jejichž žádost byla schválena při výchozí či rozšířené evaluaci jsou prvně vyzváni ke vzájemné dohodě. Pokud k takové dohodě nedojde je spor řešen buďto posouzením priorit zainteresované komunity, případně pak prostřednictvím aukce.

8.9 Fáze 6 - Delegace Domén

Delegace domén je poslední fázi registračního procesu, při které, po finální kontrole technické způsobilosti žadatelů spravovat doménu, dochází k podpisu registrové dohody¹⁴⁰ a zápisu domény do kořenové zóny. Registrová dohoda definuje rozsah práv a povinností správců registrů a stanovuje rámec jejich budoucích vztahů s ICANN. Tato dohoda má rovněž stěžejní význam pro ochranu doménových jmen, jelikož právě prostřednictvím této dohody se správce registru zavazuje k implementaci a užívání mechanismů k této ochraně vytvořených.

---

139 ICANN. New gTLD Program: String Similarity Contention Sets. ICANN New gTLDs [online]. 30. 6. 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/announcements-and-media/announcement-26feb13-en>>

140 ICANN. ngTLD Registry agreement,[online].9.1.2014 ,[cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://newgtlds.icann.org/sites/default/files/agreements/agreement-approved-09jan14-en.htm>>

Předpokladem pro vstup žadatele do fáze delegace je logicky kladný výsledek evaluačního řízení. V návaznosti na úspěšné absolvování schvalovacího procesu je v 30 denní lhůtě každý žadatel vyzván, aby doložil dodatečné informace nezbytné k administraci delegace. Přesto že se může zdát, že se jedná o pouhou formalitu, dodané informace stále mohou vést k případnému odmítnutí delegace. Jednou z kategorií vyžadovaných informací je například propojenost s jinými správci TLD registrů. V případě pochybností ohledně dopadů na hospodářskou soutěž mohou být vyrozuměny příslušné orgány zabývající se touto tematikou a na základě jejich vyjádření může dojít k pozastavení delegace¹⁴¹. Žadatel musí také potvrdit, zda hodlá doménu užívat pro své vlastní účely nebo naopak plánuje umožnit registraci doménových jmen veřejnosti. Další potenciální důvod pro odmítnutí spočívá v nesplnění podmínek před-delegačního testování technické způsobilosti stát se správcem registru. V průběhu těchto testů jsou kontrolovány následující schopnosti:

- Kapacita, odezva a dostupnosti jednotlivých serverů, které mají tvořit základ ngTLD
- Implementace DNSSEC mechanismu
- Podpora IDN funkcionality (pokud se jedná o ngTLD s touto funkcí)
- Funkčnost WHOIS služby
- Podpora UDP protokolu a tak podobně

V případě uspokojivých výsledků těchto testů dochází k finálnímu kroku procesu registrace, a sice podpisu dohody. Dohoda je do jisté míry standardizovaná¹⁴², nicméně existují jisté odchylky pro vládní a mezivládní organizace. Stejně tak je možné vyjednat odůvodněnou individuální modifikaci dohody, nicméně tato negociace vede k dalším prodlevám v již tak dost dlouhém řízení. Z dohody plynou podstatné závazky nového správce registru vůči celé komunitě zastoupené ICANN. Mezi ty klíčové patří¹⁴³:

- Provozování ngTLD zejména s ohledem na její stabilitu a bezpečnost
- Dodržování současných i budoucích konsensuálních pravidel komunity, které se týkají interoperability DNS, funkcionality a operativních specifik registru, bezpečnosti a stability DNS databáze a principů řešení sporů z doménových jmen.
- **Inkorporace mechanismů ochrany práv rozdělených do následujících 2 kategorií**

---

141 V této souvislosti zmíním společnosti Google či Amazon, které podaly více než 100, respective 70 žádostí. Bude proto zajímavé sledovat, do jaké míry bude tato možnost aplikována

142 CANN. ngTLD Registry agreement,[online].9.1.2014 ,[cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW

<<http://newgtlds.icann.org/sites/default/files/agreements/agreement-approved-09jan14-en.htm>>

143 Uváděné povinnosti se váží na žadatele, kteří plánují umožnit registraci veřejnosti. Pro ostatní případy jsou závazky méně striktní

1. **Mechanismy upravující situace před vznikem sporů, mezi které patří obligatorní zavedení Sunrise periody pro veřejné registrace domén druhého řádu a zřízení centra pro nároky z ochranných známek**
2. **Mechanismy týkající se řešení sporů, čítající povinnost zavedení Uniform Rapid Suspension (URS) procedur, včetně možnosti dočasného vyřazení sporných doménových jmen z registru, zajištění implementace rozhodnutí Trademark Post-Delegation Dispute Resolution Policy (PDDRP) a zprovoznění dodatečných opatření nezbytných k ochraně názvů zemí a teritorií**
  - Poskytnout nezbytnou součinnost registrátorům akreditovaným ICANN
  - Dále například zálohovat data, platit pravidelné poplatky ICAAN, měsíčně reportovat ICANN ohledně správy, implementovat systém ochrany DNSSEC a tak podobně

8.10 Specifické procedury k ochraně práv

Jedním z doporučení organizace WIPO, které bylo vyjádřeno ve zprávě ohledně potenciálních dopadů konceptu ngTLD na oblast ochrany práv z roku 2005¹⁴⁴, byla nutnost posílení mechanismů pro ochranu práv. ICANN toto doporučení realizoval prostřednictvím pravidel registračního procesu a závazků nových registrujících, pro které je implementace těchto nástrojů nezbytnou podmínkou pro delegaci domény. Mechanismy můžeme rozdělit na dvě kategorie v závislosti na tom, zda mají sloužit ochraně práv před či po delegaci domény správci.

8.10.1 Legal Rights Objections (LRO)

Prvním z mechanismů sloužícím k preventivní ochraně majitelů ochranných známek ve fázi před delegací je možnost vznést námitku proti konfliktu požadovaného řetězce ngTLD s existujícím právem na označení. Jelikož ICANN zveřejňuje detaily všech žádostí, mohou si dotčené subjekty všimnout konfliktů a podat zmíněnou námitku. Jistá problematičnost tohoto mechanismu spočívá ve skutečnosti, že valná většina držitelů ochranných známek nemá o existenci programu ngTLD, natož pak tohoto mechanismu velké povědomí a proto ani nemůže takto preventivně zareagovat. Orgánem rozhodujícím o námitkách bylo jmenováno Arbitrážní a mediační centrum při WIPO, které v průběhu první vlny registrací ngTLD rozhodovalo o celkem 69 námitkách tohoto typu, přitom v plném rozsahu bylo vyhověno

---

144 WIPO. New Generic Top-Level Domains: Intellectual Property Considerations; [online]. c2005 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/domains/reports/newgtld-ip/index.html>>

jediné¹⁴⁵. Samotný proces námitkového řízení je podobný řízení UDRP. Na základě námítky, při které je nutné osvědčit právní vztah k napadanému řetězci, je prostřednictvím poskytovatele UDRP žadatel vyzván, aby se k námitce vyjádřil. Pokud v této fázi nedojde ke smíru mezi stranami, dochází k ustanovení rozhodců, kteří se o námitce rozhodují, přičemž dané rozhodnutí se projeví v zamítnutí žádosti či delegaci domény.

8.10.2 Trademark Clearinghouse (TMCH)

Clearingové středisko ochranných známek je jakýmsi centrálním registrem či databází ochranných známek, které bylo zřízeno pro účely ngTLD. Samo o sobě tedy není mechanismem ochrany, hraje však podstatnou roli při podpoře mechanismů ostatních. Držitelé ochranných známek či obdobných označení mohou požádat TMCH o zápis své ochranné známky, přičemž pokud dojde k zápisu, má držitel záznamu ulehčenou pozici pro další řízení. Záznam v databázi TMCH je dostatečným důkazem nároku registrace domén druhých řádů v průběhu sunrise periody a osvědčuje také pozici držitele ochranné známky pro účely URS řízení. Zároveň dochází k vyrozumění držitele záznamu v případě snahy třetích osob zaregistrovat obdobnou doménu v rámci kterékoliv nové gTLDs, a tím dává tomuto subjektu šanci promptně reagovat.

8.10.3 Uniform Rapid Suspension System (URS)

Řízení dle pravidel URS, ve volném překladu systému urychlené suspenzace domén, je levnější a rychlejší obdobou UDRP procesu. Smyslem systému je urychleně rozhodnout o zřejmých případech konfliktů s ochrannými známkami přímou suspenzací konfliktního doménového jména. Předpokladem pro suspenzaci je podnět subjektu s platným záznamem ochranné známky v databázi TMCH, na jehož základě je sporná doména správcem registru zablokována. Registrující je poté vyzván k doložení právního vztahu ke spornému jménu a v případě že ve lhůtě 14 dní své právo neosvědčí, je doména až do konce registračního období zablokována. Prostřednictvím URS tedy nedochází k převodu domény na žalobce jako při UDRP. Ke zmírnění poměrně přísných dopadů URS má registrující, na rozdíl od řízení UDRP, možnost opravného prostředku u ombudsmana URS. Povoláním orgánem k rozhodování sporů v URS je Národní fórum pro arbitráže v USA, v jehož kompetenci je i rozhodování v UDRP řízeních. Velkou výhodou je výše poplatku (zhruba 400 USD), která je ve srovnání s poplatky za UDRP zhruba třetinová. Vedle ngTLD, pro které je URS obligatorní procedurou, došlo k implementaci tohoto mechanismu i pro jiné generické či

---

145 Stížnost poslečnosti direct TV group proti žádosti o řetězec .direct; zdroj WIPO, Case No. LRO2013-0005. [online]. 29.6. 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/export/sites/www/amc/en/domains/lro/docs/lro2013-0005.pdf>>

národní domény, a byla to právě ccTLD, konkrétně národní doména Palau, u které došlo k prvnímu rozhodnutí¹⁴⁶.

8.10.4 Post-Delegation Dispute Resolution Procedure (PDDRP)

Mechanismus PDDRP je souhrn specifických ochranných procedur které směřují k efektivnímu postihu nekalého jednání správců registru. Potřeba tohoto typu procedur souvisí s rapidním rozšířením počtu správců registrů, kdy již není prakticky možné vykonávat nad jejich činnostmi podrobný dohled. Na rozdíl od ostatních řízení tedy tento mechanismus není určen pro řešení sporů na úrovni žalobce-registrující. V závislosti na typu ngTLD jsou rozlišeny 3 samostatné procedury:

- Trademark Post Delegation Dispute Resolution Procedure (Trademark PDDRP)
- Registry Restrictions Dispute Resolution Procedure (RRDRP)
- Public Interest Commitments Dispute Resolution Procedure (PICDRP)

Cílem první z uvedených procedur, PDRDRP ochranných známek, je postihnout celou škálu jednání registrátorů, která způsobují či podporují porušování práv z ochranných známek. Přípustnost této procedury je podmíněna předešlou neúspěšnou snahou vyřešit konflikt na úrovni držitel práv k ochranným známkám - správce registru. V samotném řízení pak musí majitelé ochranných známek dokázat úmyslné jednání správce na úrovni TLD, které vedlo k porušení práv k ochranné známce, případně pak systematickou vědomou podporu registrace doménových jmen druhého řádu třetími osobami ve zlé víře za účelem zisku správce z registrací. Samotná skutečnost, že správce umožnil registraci domén druhého řádu kolidujících s ochrannými známkami, není dostatečným důvodem k postihu správce registru.

Druhý typ procedury se vztahuje ke komunitním ngTLD a má za cíl postihovat porušování závazků správce vůči komunitě, sjednaných v registrové dohodě. Prostřednictvím třetí procedury se poté řeší stížnosti ohledně porušování či nerespektování závazků správců registrů vůči veřejným zájmům.

Pravomoc rozhodovat všechny 3 typy procedur mají v současnosti 3 orgány - Rozhodčí a mediační centrum při WIPO v Ženevě, Národní fórum pro arbitráže v USA, Asijské centrum pro řešení sporů z doménových jmen.

8.10.5 Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy (UDRP)

Součástí obligatorních mechanismů ochrany práv u nových generických domén nejvyššího řádu jsou rovněž osvědčená pravidla UDRP. Tato pravidla se týkají pouze sporů na úrovni domén druhého řádu a míra jejich aplikace u ngTLD bude pochopitelně záviset na tom, zda

---

¹⁴⁶ Žalobcem byla společnost Facebook a spor byl rozhodnut v její prospěch

správce registru umožní registraci domén druhého řádu veřejnosti či nikoliv. Bližšímu rozboru UDRP již byla věnována kapitola 7.7.

8.11 Shrnutí

V době dokončení této práce, tedy na počátku roku 2014, postupně dochází k dokončování prvního registračního cyklu ngTLD, s tím že ke dnešnímu dni bylo delegováno celkem 173 domén mezi 143 různých správců registrů. Správcem s největším počtem delegovaných domén je společnost Uniregistry, Corp pod kterou spadá celkem 8 ngTLD. V tomto ohledu se mimo jiné ukázalo, že odhady ICANN ohledně počtu delegací a trvání registračního procesu byly mírně optimistické, jelikož delegace první domény zabrala více než 20 měsíců¹⁴⁷ a rovněž k odhadovanému počtu 1000 delegací pravděpodobně nedojde. Je také zajímavé, že společnosti s největším počtem žádostí¹⁴⁸ zatím se svými žádostmi příliš úspěšné nebyly. Tuto skutečnost ale přikládám průtahům ohledně investigace možných zásahů do volné soutěže a je tedy možná jen otázkou času, kdy ke schválení mnoha těchto žádostí dojde. Ve světle těchto statistik si troufám tvrdit, že se proces ngTLD, i přes určité pochopitelné problémy, vyvíjí úspěšně a argumenty kritiků této koncepce se daří vyvracet. Přes velkou medializaci tohoto fenoménu si ovšem myslím, že popularita domén druhého řádu pod novými TLD nebude nijak valná a ani zdaleka se nepřiblíží popularitě domény .com.

Při pohledu na dopady ngTLD na ochranu doménových jmen hodnotím velmi pozitivně zejména představení specifických mechanismů ochrany, které jsou dle mého názoru dalším krokem ke ztížení pozice cybersquatterů. V průběhu registrací se osvědčily téměř všechny vytvořené mechanismy, počet komentářů k jednotlivým žádostem překročil hranici 12 tisíc, a velké popularitě se těšilo i námitkové řízení, které směřovalo vůči více než 200 žádostem. Je zajímavé, že autorem námitek k více než 40 řetězcům byla Evropská unie, která evidentně problematiku ochrany doménových jmen pod ngTLD nebere na lehkou váhu. Jen o něco méně žádostí bylo předmětem včasného varování GAC, přičemž mezi nejaktivnější země v tomto směru patřila Austrálie a Německo. Co se týče aktivního využívání post-delegačních preventivních mechanismů ochrany doménových jmen druhého řádu, zejména pak sunrise periody a TMCH, velké firmy jsou v jejich užívání zatím spíše zdrženlivé a spoléhají se na osvědčené metody UDRP o čemž svědčí i první spory¹⁴⁹ na této úrovni. I přesto věřím, že popularita těchto mechanismů bude narůstat a tyto prvky se stanou pevnou součástí

---

147 Podrobné statistiky delegací včetně počtu námitek jsou dostupné na stránkách organizace ICANN

148 Primát v tomto ohledu drží společnost donuts s 307mi žádostmi, druhým v pořadí je pak společnost Google se 107mi žádostmi

149 Prvními spory v tomto směru bylo o domény IBM.GURU, IBM.VENTURES a CANYON.BIKE,

Zdroj: BERKEN, Michael, 1st UDRP Over New gTLD Domain; thedomains . [online]. 11.2. 2014 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.thedomains.com/2014/02/11/2nd-dispute-filed-over-new-gtld-domain-as-canyon-bicycles-gmbh-files-over-canyon-bikes/>>

komplexní mozaiky ochrany doménových jmen. Na závěr je nutno podotknout, že vzhledem omezenému vzorku sledování mohou být tyto názory zkreslené a na objektivní zhodnocení efektu mechanismů ochrany doménových jmen si budeme muset ještě několik měsíců počkat.

9 Vývoj pravidel registrace a dopad na ochranu doménových jmen

Nastavení pravidel pro registraci doménových jmen je jedním z nejsilnějších nástrojů pro předcházení sporů o domény a v důsledku i pro ochranu doménových jmen a proto je pochopitelné, že právě v této oblasti došlo v průběhu let k významným pokrokům. Prostřednictvím podmínek registrace dochází jednak k zakotvení preventivních mechanismů ochrany, které typicky spočívají v omezení přípustnosti registrace jen na určité subjekty či v podmínění registrace na splnění jistých předpokladů. Vedle preventivních mechanismů se při procesu registrace realizuje i ochrana následná a to díky definici vzájemných práv a povinností registrujícího subjektu a registrátora případně správce registru. K tomuto vymezení dochází prostřednictvím registrační dohody, která je pro každý typ domény pevně daná a zájemce o doménu tak k úspěšné registraci musí vyslovit souhlas s jejím obsahem. Registrační dohoda často odkazuje na další dokumenty typu všeobecných obchodních podmínek¹⁵⁰ či pravidel pro řešení sporů a registrující osoba spolu s podpisem registrace s těmito pravidly souhlasí. Vzhledem k časovému omezení registrace¹⁵¹ je zajištěna i aktuálnost obsahu závazků registrujících, jelikož pro případné prodloužení registrace je nutné souhlasit s aktuální verzí registrační dohody.

Základní principy registrace se od počátku systému DNS příliš nezměnily. Registraci zajišťují subjekty oprávněné k provádění registrací na základě dohody se správcem registrů, přičemž je uplatňován princip first come first serve – pokud je požadované jméno volné a registrující splňuje případná kritéria, nic nebrání v provedení registrace. Pro schválení registrace domény registrátor testuje pouze formální stránku žádosti, oprávněnost žádosti není nijak zkoumána, stejně tak ani skutečnost, zda případná registrací nekoliduje s právy třetích osob. V tomto směru je naopak typicky zdůrazňována odpovědnost registrujícího¹⁵².

---

150 SUBREG.CZ, všeobecné obchodní podmínky. . [online].1.1.2012 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<https://subreg.cz/vop.pdf>>

151 Maximální doba registrace většiny domén je 10 let, ovšem existují i výjimky

152 článek 10 VOP subreg.cz, jediného aktivního českého registrátora pro domény druhého řádu u ngtld: “Provozovatel nekontroluje ani neprověřuje objednávky Zákazníka o registraci ve vztahu k registrovanému názvu domény, ani za něj nenese žádnou právní odpovědnost. Veškeré případné právní důsledky registrace domén, která jsou v kolizi s ochrannou známkou třetí osoby nebo jiným právem nebo jsou v kolizi s jiným právem chráněným označením třetí osoby, nese zákazník. Správci domén některých zemí a teritorií mohou vyžadovat po zákazníkovi dokumenty, které stvrzují oprávněnost registračního požadavku na konkrétní název domény. V tomto případě bude Zákazník vyzván k předložení dokumentů při zadání požadavku nebo v průběhu registračního procesu, a registrace nebude do jejich řádného předložení provedena. V případě upozornění Registrátora třetí stranou, že registrací domény došlo k porušení některého z uvedených práv, je Registrátor oprávněn registraci sporného doménového jména pozastavit, zrušit nebo učinit podle vlastního uvážení jiné vhodné opatření, aniž

Přestože se klíčové principy registrace výrazně nezměnili, můžeme v jednotlivých drobných modifikacích podmínek a náležitostí registrace vysledovat jednoznačný trend k posilování ochrany nezaregistrovaných doménových jmen, což vede ke snižování počtu sporů, a zároveň zefektivnění řešení sporů vzniklých. Za hlavní milníky a techniky, které se v průběhu let vyvinuly lze v tomto ohledu považovat:

- Zpřístupnění služby WHOIS, jejíž podstatou je možnost dohledat údaje o osobě, jenž má danou doménu zaregistrovanou, široké veřejnosti
- Omezení registrace jen na určité subjekty¹⁵³
- Podmínění registrace existencí lokální ochranné známky¹⁵⁴
- Zvýšení požadavků ohledně dokládání dokumentace nezbytné k registraci
- Představení pravidel UDRP a zakotvení závazku k podvolení se UDRP řízení do registrační smlouvy, následované ještě pokročilejšími pravidly ADR.EU
- Představení a pozdější obligatorita principu sunrise periody, tedy lhůty k přednostní registraci pro osoby které jsou schopny doložit oprávněnost svých žádostí
- Představení clearingového centra pro ochranné známky a dalších mechanismů souvisejících s konceptem ngTLD

Dle mého názoru je to právě proces registrace, respektive jeho systematické zlepšování, díky kterému je v současnosti výrazně usnadněna ochrana doménových jmen a zlepšena pozice osob domáhajících se obrany před zásahy do svých práv.

Pro úplnost je třeba poznamenat, že předchozí odstavce se vztahovaly k registracím domén druhého řádu. Pravidla pro registrace domén nejvyššího řádu nebyla až do vzniku ngTLD třeba, jelikož zápis TLD do kořenové zóny podléhal přímému rozhodnutí ICANN. S příchodem domén nového řádu byla představena sofistikovaná procedura skládající se z mnoha kroků, jež je dopodrobna rozebrána v samostatné kapitole.

10 Vývoj v oblasti doménových jmen s ohledem na jejich ochranu

V listopadu minulého roku oslavil systém DNS své třicetileté výročí a z pohledu významu tohoto institutu můžeme tyto 3 dekády označit jako období stabilního růstu. Během tohoto období došlo k souvislému nárůstu počtu registrovaných domén druhého řádu, rozšíření

---

by tím vznikl Zákazníkovi jakýkoli finanční nebo jiný nárok vůči Registrátorovi, který je v tomto smyslu oprávněn nakládat s doménou bez pokynu Zákazníka, o čemž bude Registrátor Zákazníka informovat.“ Zdroj viz poznámka č.146

153 Například národní doména Slovenské republiky .SK, případně doména .EU, Zdroj NIC.SK. Pravidlá poskytovania menného priestoru v internetovej doméne sk, článek 3.4.3, [online]. 19.11.2002, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<https://www.sk-nic.sk/kontakty/pravidla.19.11.2002.jsp>>

154 Například doména Andory .AD, často zneužívaná vzhledem k zaběhlému anglickému termínu pro reklamu, advertisement neboli Ad, která vyžaduje pro registraci zahraničními subjekty platnou ochrannou známku zaregistrovanou v Andoře.

množiny TLD z původních 5ti na dnešních více než 500 a rovněž pak ke zvýšení tržních hodnot jednotlivých domén, v některých případech až do astronomických výší. Obdobný trend jsme ovšem mohli sledovat i v počtu sporů o doménová jména a s nimi související potřebou adekvátní ochrany doménových jmen.

Ačkoliv tato problematika povětšinou zůstala stranou zájmu národních zákonodárců, vzhledem k podobnosti doménových jmen s tradičnějšími právními instituty se ukázalo, že explicitní úprava doménových jmen v národních právních řádech není nezbytně nutná a že poškozené subjekty mají povětšinou dostatek možností dosažení nápravy porušení svých práv i bez ní. Největšího efektu na samotnou ochranu doménových jmen bylo dle mého názoru dosaženo díky samoregulativní činnosti autorit doménové světa. V této souvislosti vnímám jako nejvýznamnější představení metody alternativního řešení sporů o doménová jména, díky kterému byla vybudována funkční platforma efektivního a relativně levného řešení sporů. V tomto směru přitom nadále dochází k dalším posunům a dnes tak vedle klasické UDRP procedury existuje několik dalších alternativ cílících na dílčí nekalá jednání. Druhou oblastí významného pokroku v ochraně doménových jmen je bezesporu prevence sporů prostřednictvím pravidel registrací, která byla zanalyzována v předchozí kapitole. Jednotlivé metody prevence sporů přitom neměly zásadní negativní dopad na principy internetu, tedy jeho dynamičnost a neformálnost.

K úbytku poměrného počtu sporů bude dle mého názoru docházet i díky efektům ne přímo souvisejícím s pravidly doménové sféry. Jednak se zvyšuje obecné povědomí subjektů o potřebě proaktivního předcházení zásahů do svých práv, k němuž nově vznikají i adekvátní prostředky, jako například TMCH, druhak pak dochází k postupné harmonizaci v osobách držitelů doménových jmen a držitelů institutů s obdobnými funkcemi, zejména ochranných známek. V neposlední řadě také díky mnoha již rozhodnutým sporům dochází ke snížení možností spekulantů, jinými slovy, neexistuje již mnoho zajímavých volných doménových jmen, které by nekorespondovali s právy významných subjektů.

Na základě těchto skutečností hodnotím vývoj ochrany doménových jmen pozitivně a troufám si tvrdit, že tato v posledním desetiletí medializovaná oblast bude postupně ztrácet na významu, jelikož možností jak zasahovat do práv třetích osob bude ubývat. Bude zajímavé sledovat, jaký dopad bude mít v tomto ohledu představení konceptu ngTLD, ovšem dle mého názoru po úvodní periodě možných problémů bude ochrana doménových jmen efektivní i pro tuto oblast.

11 Závěr

Relativně vysoký počet sporů je již od počátku existence DNS systému jedním z očividných problémů světa doménových jmen. Důvodem tohoto stavu je široká škála zásahů do práv třetích osob prostřednictvím spekulativních registrací, ke které dochází v důsledku zneužívání stěžejních principů internetu, jeho svobody, minima regulace a dynamičnosti, které se

v oblasti DNS zrcadlí v zásadě *first come, first serve*. Spolu s nárůstem významu doménových jmen, která jsou v dnešní době jedním z nejsilnějších a nejvíce viditelných prostředků propagace subjektů, došlo k narušení do té doby relativně stabilizovaného systému ochrany práv duševního vlastnictví, fungujícího na základech tradičních institutů ochranných známek a jiných práv průmyslového vlastnictví. Z této situace vyvstala pochopitelná snaha příslušných autorit o vypořádání se s výzvami elektronického světa 21. století, ovšem regulace systému založeného na principu volnosti není jednoduchým úkolem. Sledování úsilí o předejití konfliktů a ochranu oprávněných zájmů k doménovým jménům realizovaného prostřednictvím postupných jemných modifikací pravidel a hledání rovnováhy mezi dynamikou a svobodou na straně jedné a ochranou oprávněných zájmů na straně druhé mi přijde velmi zajímavé a proto bylo i předmětem této práce.

Ambicí této práce bylo poskytnout ucelené představení současné problematiky doménových jmen a provést zhodnocení vývoje pravidel dopadajících na systém DNS s ohledem na možnosti a prostředky ochrany doménových jmen. Za tímto účelem jsem se zaměřil na rozbor několika relativně samostatných aspektů doménových jmen, které ve svém součtu tvoří dle mého názoru zmíněnou problematiku. Z určitého úhlu pohledu jsem k samotnému pojmu ochrany doménových jmen v mnoha kapitolách přistoupil netradičním způsobem, kdy jsem ochranu analyzoval z pohledu osoby, jež doménové jméno registrovala, bez ohledu na to, zda se jednalo o osobu, jež byla vlastníkem korespondujících práv na označení či spekulant. Výčet případů kdy registrující může o své doménové jméno přijít včetně metod a právních základů jak k těmto skutečnostem dochází, ovšem dochází k uzavření pomyslného kruhu a lze dovést možnosti ochrany doménové jména i z pohledu presumovaného oprávněného držitele tohoto práva na označení.

Prvním z rozebraných témat byla samotná právní povaha doménových jmen ve světle právního řádu České republiky. Jelikož legální definice doménového jména není součástí právního řádu, vyskytuje se hned několik názorových proudů na to, co vlastně doménové jméno je. Při své analýze jsem dospěl k závěru, že vzhledem k primárnímu účelu domén a principům jejich registrace a správy se jedná o relativní majetkové právo osoby, jež provedla registraci. Tento názor zastávám i přesto, že současný občanský zákoník umožňuje chápání doménového jména jako věci.

Výčet právních institutů, které jsou v právním řádu zakotveny a s doménovými jmény mohou kolidovat, byla další ze zkoumaných oblastí. Na základě těchto kolizí se mohou poškozené subjekty domáhat nápravy spočívající především ve zrušení kolidující registrace. V tomto směru mohu konstatovat, že se jako nejvhodnější jeví instituty ochranné známky a ochrany

hospodářské soutěže, případně jejich kombinace. Dalšími relevantními instituty jsou v tomto ohledu ochrana názvu právnické osoby a firmy. V souladu s tímto tvrzením je i četnost právních základů řešených sporů.

Rozboru procesních aspektů předcházení a řešení sporů je rovněž věnována samostatná kapitola. Variabilita těchto procesů je velmi zajímavým specifikem oblasti doménových jmen. Zároveň se dost možná jedná o oblast, ve které došlo k největšímu posunu v ochraně doménových jmen. Z provedeného rozboru lze mimo jiné dovodit, že i přes zvýšenou pozornost preventivním mechanismům zůstává těžištěm ochrany co možná nejefektivnější možnost domoci se nápravy vadného stavu. Specifická pravidla pro řešení sporů se stala účinným nástrojem pro rychlou a levnou ochranu domén, a přestože nedošlo k přílišnému snížení počtu vznikajících sporů, regulace této oblasti se ukázala jako uvážený krok příslušných autorit.

Speciální pozornost jsem věnoval také novým doménám nejvyššího řádu. Přestože tato problematika nemá výrazný přímý dopad na běžného uživatele internetu a jeho ochranu, vnáší do této sféry novou dimenzi. Uvolnění domén nejvyššího řádu pro registraci veřejnosti přinese možnost kolizí na úrovni nejvyšší úrovně DNS a proto jsem se zaměřil podrobný rozbor komplexního registračního procesu který má těmto kolizím předejít. Další zajímavostí je i možnost výskytu doposud ne příliš častých konfliktů na úrovni registrujících či oprávněných skupiny proti správcům registrů. Pro ochranu těchto typů doménových jmen bylo vyvinuto několik slibných mechanismů jako například Clearingové středisko ochranných známek či systém URS a bude zajímavé sledovat, zda se osvědčí v praxi. Vzhledem k tomu že od prvních delegací těchto domén uběhlo teprve několik měsíců, omezím se při hodnocení na konstatování, že představení této revoluční změny proběhlo úspěšně a autoritám podílejícím se na přípravě pravidel se povedlo vybalancovat systém tak aby nevyvolal další vlnu sporů. Pro potvrzení tohoto názoru a funkčnosti nastavení si ovšem budeme muset počkat na vývoj v následujících letech a je možné, že nás vynalézavost spekulantů přesvědčí o opaku.

Mezi další rozebraná témata patří autority působící v oblasti doménových jmen. Ačkoli se nejedná o veřejnoprávní orgány, plní roli regulátora a na základě rozboru jejich klíčových aktivit, pravomocí a úspěchů jsem dospěl k závěru, že toto rozložení sil je funkční a efektivní. Neztotožnil jsem se s hlasy volající po změnách, protože věřím, že role a pozice ICANN je v souladu se zájmy internetové veřejnosti. Jedinou výtkou v této oblasti je dle mého názoru potřeba oprostění se od přímé vazby na vládu jediného státu.

V součtu těchto dílčích analýz s dalšími rozebranými tématy jako srovnání jednotlivých domén nejvyššího řádu či srovnání registračních procesů jsem toho názoru, že vývoj ve světě

doménových směrem se posouvá pozitivním směrem a subjekty domáhající se ochrany doménových jmen mají svou pozici díky regulačním krokům v porovnání s minulostí ulehčenu. Je sice nepochybné, že ke kolizím a sporům bude docházet i nadále ale zejména díky alternativním pravidlům pro řešení sporů, zpřísnění registračních procedur a jisté medializaci ochrany doménových jmen se stává ochrana více efektivní a v důsledku toho bude sporů ubývat.

Seznam použité literatury

Knížní publikace

- BĚLOHLÁVEK, Alexander.... [et al.], Nový občanský zákoník : srovnání dosavadní a nové občanskoprávní úpravy včetně předpisů souvisejících, Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, ISBN 978-80-7380-413-8
- ČERMÁK, Karel. Spory týkající se doménových jmen v soudní praxi. In: JAKL, Ladislav. Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha: VŠVSMV, 2007. ISBN 978-80-86855-24-0.
- DISMAN, Marek. Právní úprava domény „.eu“: vymezení pojmu, právní a ekonomické hledisko, řešení sporů o domény, 58 vzorů pro praxi. Praha: Linde, 2011. 199 s. ISBN 978-80-7201-852-9.
- DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš. Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví : v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a činnosti WIPO. Praha: Linde,2004. ISBN 80-7201-467-6.
- FALDYNA, F., POKORNÁ, J., TOMSA, M. et al. MERITUM: Obchodní právo. 2. vydání. Praha:Wolters Kluwer ČR, 2010. Nakladatelství ASPI, a.s., 2005. ISBN 80-86395-90-1.
- FRIMMEL, M. Elektronický obchod : Právní úprava. 1. vydání. Praha : PROSPEKTRUM, 2002, ISBN 80-7175-114-6
- HORÁČEK, R. a kol. Zákon o ochranných známkách. Zákon o ochraně označení původu a zeměpisných označení. Zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví. Komentář. 2., vydání. Praha : C.H. Beck, 2008, ISBN 978-80-7400-058-4
- HOSTAŠ, Petr. Praxe při registraci národních domén .cz a řešení sporů. In: JAKL,Ladislav. Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha:VŠVSMV, 2007. ISBN 978-80-86855-24-0
- IPELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. Právní aspekty doménových jmen. Praha : Linde Praha a.s., 2000. ISBN 80-7201-245-2.
- PELIKÁNOVÁ, Radka. Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě. Ostrava: Key Publishing, 2012, ISBN 978-80-7418-165-8.
- POLČÁK, R. Nekalosoutěžní agrese na internetu. Právní rozhledy, Praha : 2005, C.H.Beck, ISSN 1210-6410
- POLČÁK, Radim, ŠKOP, Martin, MACEK, Jakub. Normativní systémy v kyberprostoru : úvod do studia. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2005. 101 s. ISBN 80-210-3779-2
- RABAN, Přemysl, MORAVCOVÁ, Marie. .eu domain name : .eu doména. Praha : C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-525-9.
- ŘÍHA, Zdeněk. Typosquatting aneb zneužívání překlepů. Data security management. Praha: Tate International, s.r.o., 2008, roč. 12, č. 2, . ISSN 1211-8737.

- SMEJKAL, V. Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2. rozš. vyd. [s.l.] : C.H.Beck, 2004. ISBN 80-7179-765-0
- ISMEJKAL, Vladimír. Internet a §§§. Havlíčkův Brod: Tiskárny Havlíčkův Brod a.s., 2001. ISBN 80-247-0058-1.
- ŠVESTKA, Jiří, DVORÁK, Jan, aj. Občanské právo hmotné 1. 5. jubilejní a aktualizované vydání.Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 459 s. ISBN 978-80-7357-468-0.
- TELEEC, I. – Tůma, P.: Přehled práva duševního vlastnictví. Česká právní ochrana. Brno: Jan Šabata-Doplněk 2006, ISBN 80-7239-198-4
- TRAPL, Vojtěch. Problematika národních domén .cz. In JAKL, Ladislav. Uplatňování doménových jmen v rámci podnikatelských aktivit. Praha : VŠVSMV, 2007

Odborné články

- AUJEZDSKÝ, J.: Rozsudek ohledně domény ceskapojistovna.cz. Co je špatně? IT právo, 2008,dostupný také z WWW:< <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=220507>>
- JANSÁ, Lukáš. Parazitní užívání doménových jmen. IT Systems. 02/2008,
- MATES, P., SMEJKAL, V. Domény a práva na označení. Právní rádce, 06/1999
- ONDŘEJOVÁ, Dana, JUDr., Ph.D., Nekalá soutěž podle nového občanského zákoníku, Obchodněprávní revue, 07/2013,
- PELIKÁNOVÁ, R. Poslední vývoj sporné agendy o jména z generických i národních vrcholných domén, Právní rozhledy, 08/2008
- POLČÁK, R.: Doménová autorita - pojem význam, kritika, IT Právo 03/2002,
- POLČÁK, R.: Domény a právo proti nekalé soutěži -Typové případy nekalosoutěžního jednání, www.itpravo.cz, 2002
- POLČÁK, R.: Nekalosoutěžní agrese na internetu. Právní rozhledy, 04/2005
- TELEEC, Ivo. Občanský zákoník ve společnosti sítí, Právní rozhledy, 12/2012

Internetové zdroje

- ALVES, Segrio, Berkeley technology law journal. Internet Governance in the Age of Surveillance. [online]. October 21, 2013 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW < <http://btlj.org/2013/10/21/internet-governance-in-the-age-of-surveillance/>>
- BERKEN, Michael, 1st UDRP Over New gTLD Domain; thedomains . [online]. 11.2. 2014 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.thedomains.com/2014/02/11/2nd-dispute-filed-over-new-gtld-domain-as-canyon-bicycles-gmbh-files-over-canyon-bikes/>>
- CONGRESS USA, S.1255 -- Anticybersquatting Consumer Protection Act , [online]. c1999 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://thomas.loc.gov/cgi-bin/query/z?c106:S.1255.IS:>>
- CZ.NIC. Smluvní podmínky pro vztah správce rejstříku CZ.NIC a registrátorů domény .CZ. [online]. 1.1.2012 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <http://www.nic.cz/files/nic/doc/Obchodni_podminky_20120101.pdf>
- DomainTools, Domain Counts & Internet Statistics [online]. c2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.whois.sc/internet-statistics/country-ip-counts/>>
- EU. Sunrise rules. [online]. c2004 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <http://www.eurid.eu/files/sunrise_rules_en.pdf>

- EU. The eEurope initiative. [online]. c2000 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://cordis.europa.eu/ist/rn/eeurope.htm>>
- FRIMMEL, Martin. DOMAIN - GRABBING. PravníRadce.cz : Leader na trhu právních informací [online]. 1. 8. 2000 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z: <http://pravnicaradce.ihned.cz/c4-10066260-12227930-F00000_detail-domain-grabbing>
- GHOSH, Shona. The internet is a "US colony". [online]. 25 Oct 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.pcpro.co.uk/news/security/384973/the-internet-is-a-us-colony>>
- HOFFMAN, Ivan. burden of proof in udrp actions [online]. 31.10.2001 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.ivanhoffman.com/burden.html>>.
- ICANN, new gtld dispute resolution procedure, . [online]. 11.1. 2012 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/applicants/agb/dispute-resolution-procedure-11jan12-en.pdf>>
- ICANN, ngTLD application comments . [online]. c201č , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<https://gtldcomment.icann.org/comments-feedback/applicationcomment/viewcomments>>
- ICANN, Registry Agreement. [online]. October 21, 2013 , [cit. 2014-03-12]. Dostupná z WWW <<http://www.icann.org/en/about/agreements/registries/verisign/registry-agmt-amendment-5-05jul12-en.htm>>
- ICANN. Bylaws for internet corporation for assigned names and numbers; Article I: Mission and core values, Section 1. [online]. c1999 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.icann.org/en/about/governance/bylaws#I>>
- ICANN. GAC Early Warning and Advice. [online]. 10. 8. 2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/applicants/gac-early-warning>>
- ICANN. New gTLD Program: String Similarity Contention Sets. ICANN New gTLDs [online]. 30. 6. 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW <<http://newgtlds.icann.org/en/announcements-and-media/announcement-26feb13-en>>
- ICANN. ngTLD Registry agreement,[online].9.1.2014 ,[cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://newgtlds.icann.org/sites/default/files/agreements/agreement-approved-09jan14-en.htm>>
- ICANN. Objection and Dispute Resolution. [online]. 16. 9. 2013 [cit. 2014-03-12]. Dostupné z WWW<<http://newgtlds.icann.org/en/program-status/odr>>
- ICANN. Registry listings. [online]. c2014., [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.icann.org/en/resources/registries/listing>>
- ICANN. Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy, článek 4, písm a) [online]. c2012 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/policy>>.
- ICANN.New gTLD Application Comment Period Extended. ICANN New gTLDs [online]. 10. 8. 2012 [cit. 2014-02-12]. Dostupné z WWW: <<http://newgtlds.icann.org/en/announcements-and-media/announcement-10aug12-en>>
- JANSÁ, L., Konflikt domény s ochrannou známkou nebo obchodní firmou. [online].25.4.2007, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.pravoit.cz/article/konflikt-domeny-s-ochrannou-znamkou-nebo-obchodni-firmou>>
- Jansa, Lukáš, JUDr. Spor o doménové jméno kaufland.cz.[online]. 03.09.2007, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.pravoit.cz/article/spor-o-domenove-jmeno-kaufland-cz>>
- MURPHY, Kevin, Domainicite. US raises ITU bogeyman as Chehade pushes for exit.[online]. October 22, 2013, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://domainincite.com/14795-us-raises-itu-bogeyman-as-chehade-pushes-for-exit>>

- MUSCOVITCH, Zac, ICANN Lets Trademark Owners Choose Their UDRP Rules, DNATTORNEY.COM . [online]. 02.06, 2013 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://domain-name-lawyer.blogspot.cz/2013/06/icann-lets-trademark-owners-choose.html>>
- National Telecommunication and Information Administration (NTIA). Improvement of Technical Management of Internet Names and Addresses; Proposed Rule. [online]. February 20, 1998 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ntia.doc.gov/federal-register-notice/1998/improvement-technical-management-internet-names-and-addresses-proposed->>
- National Telecommunication and Information Administration (NTIA). Statement of Policy on the Management of Internet Names and Addresses. . [online]. June 05, 1998 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ntia.doc.gov/federal-register-notice/1998/statement-policy-management-internet-names-and-addresses>>
- NIC.CZ. Pravidla alternativního řešení sporů; Článek 2.1. [online]. 01-01-2014 , [cit.2014-03-12].Dostupná z WWW: <http://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_ADR_20140101.pdf>
- NIC.SK. Pravidlá poskytovania menného priestoru v internetovej doméne sk, článok 3.4.3, [online]. 19.11.2002 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<https://www.sk-nic.sk/kontakty/pravidla.19.11.2002.jsp>>
- NSI. NSI Dispute Resolution Policy, sekce Old NSI Dispute Resolution Policy. [online]. 5.3.2000 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://cyber.law.harvard.edu/property00/domain/main.html#NSI>>
- POLESNÝ, David, Kariera.cz má po kariéře, aneb drsný boj o doménu, ZIVE.CZ, . [online]. 03.07, 2008 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.zive.cz/clanky/karieracz-ma-po-kariere-aneb-drsny-boj-o-domenu/sc-3-a-142516/default.aspx>>
- POSTEL, John. Request for Comments: 1591. [online]. c1994 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.ietf.org/rfc/rfc1591.txt>>
- POSTEL, John; REYNOLD, Joyce. Request for Comments: 920. [online]. c1984 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://tools.ietf.org/html/rfc920>>
- Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Pravidla pro řešení sporů o domény .eu, Článek 11, písm. d). [online]. c2005, [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <https://napoveda.active24.cz/forms/dom/eu_ADR_rules_cz.pdf>
- ROZHODČÍ SOUD, Řád rozhodčího soudupři hospodářské komoře české republiky a agrární komoře české republiky. [online]. 01-07-2012 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.soud.cz/rady/rad-rozhodciho-soudu-01-07-2012>>
- STRONG, Adam, Domain Registrar Network Solutions Front Running On Whois Searches, Domainnamenews, . [online]. 01.08.2008 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW<<http://www.domainnamenews.com/featured/domain-registrar-network-solutions-front-running-on-whois-searches/1359>>
- SUBREG.CZ, všeobecné obchodní podmínky. [online].1.1.2012 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<https://subreg.cz/vop.pdf>>
- VeriSign, Inc Domain Name Industry Brief [online]. [2014] , c.2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: http://www.verisigninc.com/en_US/innovation/dnib/index.xhtml
- WEIDA, Petr, Spekulant získal doménu českého předsednictví EU. LUPA.CZ. [online]. 20.1. 2006 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/spekulant-ziskal-domenu-ceskeho-predsednictvi-eu/>>

- WESLEY, Daniel, How the World spends time online, [online]. c2014 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.creditloan.com/blog/how-the-world-spends-its-time-online/>>
- WIPO. Intellectual property on the internet: a survey of issues., Art 205 [online]. December 2002 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/export/sites/www/copyright/en/ecommerce/pdf/survey.pdf> >
- WIPO. New Generic Top-Level Domains: Intellectual Property Considerations; [online]. c2005 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/domains/reports/newgtld-ip/index.html>>
- WIPO. The management of internet names and addresses: intellectual property issues, [online]. 30.4.1999 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/processes/process1/report/finalreport.html>>
- WIPO. Why so many disputes. [online]. c2004 [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.wipo.int/amc/en/center/faq/domains.html>>
- Zdroj: ICANN. Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. čl 3, písm b, odst. xiv). [online]. 30.9. 2009 , [cit. 2014-03-12]. Dostupný z WWW <<http://www.icann.org/en/help/dndr/udrp/rules>>

Soudní a rozhodčí rozhodnutí

- Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 12.4.2001, č.j. Nc 1072/2001-7
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 28.11.2012, sp.zn. 10 Cm 35/2010
- Rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 19.04.2012 sp.zn 23 Cdo 3407/2010
- Rozhodnutí arbitrážního a mediačního centra při WIPO ze dne 11.8.2013, Case No. LRO2013-0005.
- Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3.5.2006, sp.zn. 32 Odo 447/2006
- Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3.5.2006, sp.zn. 32 Odo 447/2006
- Rozsudek vrchního soudu v Praze ze dne 10. srpna 2004, sp.zn. 2 Cm 290/2001
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 31.1.2002, č.j. Nc 1098/2001-6

Abstract

Legal protection of domain names

This diploma thesis provides overall introduction of domain names problematic, the topic which has witnessed stable rise of popularity over the last two decades, with special emphasis on its legal aspects and possibilities of legal protection. Mass expansion of the domain names over the years came hand in hand with some displeasing side effects, namely increasing occurrence of speculative behaviour residing in bad faith registration of attractive domain names. This practice, so called cyber squatting, rests in systematic abuse of key domain name registration principle first come first serve. As a result of increasing number of intellectual property infringements, namely trademark rights, the need for adequate techniques of domain name protection was highlighted. This task however was not going to be easy. From the legal point of view, domain names are very specific institution in a sense that explicit legal regulations are typically lacking and the rules of this exciting sphere are defined based on the soft law principles drafted by the nongovernmental domain names authorities. Therefore an enforcement of effective measures is not as smooth as for traditional institutions. To investigate this particularity, I have tried to prove presumption, that distribution of rule making competence over several nongovernmental authorities is adequate model which can effectively moderate domain name protection and lower number of domain name conflicts. To support this presumption, evolution of domain names principles has been scrutinized and relevant conclusions has been deducted.

Early chapters of this work are dedicated to introduction of domain name terminology, top level domains typology, including specifics of each domain name with respect to domain name protection and enumeration of domain name authorities. Sequent chapters then include definition of legal position of domain names with respect to Czech system of law and compendium of contextual institutes which could conflict with domain names. Deeper analysis of cyber squatting practices and specific procedures of addressing this malpractice are also cover in this section. Final chapters of this work focus on assessment of evolution of domain name principles with regard to possibilities of domain name protection.

As an extra part of this work, analysis of new generic top level domains is performed. Reason for this is, besides actuality of this topic, its potential to vastly modify current methods of domain name protection and possible need to further enhance mechanisms used for the domain name protection.

Key words: domain names, legal protection of domain names, new generic top level domain names

Abstrakt

Ochrana doménových jmen

Tato práce poskytuje ucelené shrnutí problematiky doménových jmen, objasnění postavení doménových jmen z pohledu práva a zhodnocení možnosti ochrany doménových jmen s ohledem na chronologický vývoj pravidel na tuto oblast dopadajících. Rozmach doménových jmen v posledních dvou desetiletích s sebou přinesl i nežádoucí efekt v podobě zvyšujícího se výskytu spekulativního jednání, spočívajícího v registraci doménových jmen ve zlé víře za účelem zisku. Tato praktika, označována jako cybersquatting, zneužívá jeden z klíčových principů registrace doménových jmen, a sice zásadu first come first serve. V důsledku tohoto jednání docházelo ke stále častějšímu porušování práv duševního vlastnictví, zejména pak práv k ochranným známkám, a proto byla zdůrazněna potřeba zvýšit možnosti ochrany doménových jmen. Vzhledem k tomu, že doménová jména nejsou ve většině právních řádů upravena, připadla tato úloha autoritám v oblasti doménových jmen působících. K této úpravě postupně docházelo za pomoci modifikací soukromoprávních pravidel týkajících se registrací domén a definicí pravidel pro případné spory. Jelikož je tento způsob úpravy specifický, je jedním z cílů práce i zhodnocení výsledků těchto snah a potvrzení domněnky, že i přes neobvyklost vzniku těchto pravidel se příslušným orgánům podařilo zlepšit možnosti ochrany doménových jmen a docílit snížení počtu vzniku sporů, případně alespoň zjednodušení nápravy závadných stavů.

Co se týče metodiky práce, v úvodních kapitolách dochází k vydefinování základních pojmů doménového světa a výčtu jednotlivých typů doménových jmen, s ohledem na specifika jejich ochrany. Rovněž jsou zde představeny klíčové autority světa doménových jmen včetně definice jejich rolí. Následující kapitoly se věnují právní povaze doménových jmen v českém právním řádu a výčtu právních institutů, které s doménovými jmény souvisejí, případně kolidují. Bližšímu rozboru technik cybersquattingu a způsobům řešení vzniklých sporů je rovněž věnována adekvátní pozornost. V závěru práce poté dochází ke zhodnocení vývoje pravidel s ohledem na možnosti ochrany doménových jmen.

Speciální pozornost je věnována také novým doménám nejvyššího řádu, pojmu velmi aktuálnímu, který může mít významný dopad na způsoby ochrany doménových jmen. Díky jejich povaze totiž dochází k nutnosti rozšíření ochrany i na doposud bezkonfliktní domény nejvyššího řádu a zároveň ke vzniku prostoru pro nové typy konfliktů, mezi správci registrů a registrujícími.

Klíčová slova: doménová jména, ochrana doménových jmen, nové generické domény nejvyššího řádu